

**СТЕНОГРАМА**  
**засідання Комітету Верховної Ради України**  
**з питань освіти, науки та інновацій**  
**17 вересня 2025 року**  
**Веде засідання Голова Комітету БАБАК С.В.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго дня, шановні колеги! Розпочинаємо засідання Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій. Шановні колеги, сьогодні в порядку денному запропонованому 12 питань.

Перше. Про стан та проблеми забезпечення підручниками та навчальними посібниками здобувачів повної загальної середньої освіти і педагогічних працівників у 2025/2026 навчальному році.

Друге. Про стан підготовки підзаконних нормативно-правових актів на виконання Закону України "Про дошкільну освіту", в тому числі стану підготовки стандарту дошкільної освіти.

Третє. Про окремі питання організації національного мультипредметного тесту у 2026 році та державної підсумкової атестації для випускників 9 класу у 2027 році.

Четверте. Про внесення до порівняльної таблиці проекту Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про наукову і науково-технічну діяльність" щодо питань дослідницької інфраструктури та підтримки молодих вчених" (реєстраційний номер 10218) додаткових пропозицій народних депутатів України – членів комітету.

П'яте. Про сам проект Закону України реєстраційний номер 10218 (повторне друге читання).

Шосте. Про проект Закону України "Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Фінляндської Республіки про реалізацію Програми "Навчаємося разом 2".

Сьоме. Про проект Постанови Верховної Ради України "Про звернення до Кабінету Міністрів України щодо вивчення питання створення Національного реєстру сільських музейних осередків для збереження локальної історії".

Восьме. Про проект Закону України "Про надання на ринку та використання біоцидних продуктів".

Дев'яте. Про проект Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо створення передумов для підвищення розміру прожиткового мінімуму".

Десяте. Про проект Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про фізичну культуру і спорт" щодо наукового та науково-методичного забезпечення у сфері фізичної культури і спорту".

Одинадцять. Про внесення зміни до рішення Комітету "Про створення підкомітетів у складі Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій дев'ятого скликання".

І Дванадцять. "Різне".

Шановні колеги, чи є зауваження, пропозиції, доповнення до порядку денного? Якщо немає, то прошу проголосувати за порядок денний. Хто – за?

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

ППА Н.Р. Піпа – за.

ГРИЩУК Р.П. Грищук – за.

ПАВЛЕНКО Р.М. Павленко – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Хто утримався? Проти? Немає.

Дякую, колеги. Одноголосно рішення прийнято.

Отже, переходимо до першого пункту порядку денного. Про стан та проблеми забезпечення підручниками та навчальними посібниками здобувачів повної загальної середньої освіти і педагогічних працівників у 2025/2026 навчальному році. Доповідачем є заступниця Міністра освіти і науки пані Надія Кузьмичова, співдоповідачем – Сергій Валерійович Колебошин.

Пані Надія, будь ласка, вам слово.

КУЗЬМИЧОВА Н.Ю. Дякую. Всіх вітаю. Почну з загальної презентації. Вона буде поділена на три основні блоки. Перший стосуватиметься загальної ситуації, яку ми маємо, мали в 24-25-му навчальному році. Друга частина – це які дії були зроблені для того, щоб забезпечити реалізацію тої амбітної мети, яку ми

перед собою ставили. І третій блок – це, власне, які дії вже зроблені на наступний 26-27 навчальний рік, який ми готуємо наразі.

Отже, почнемо. Доставка, перший блок – це оригінальні підручники і статус, який ми маємо за роками. На що би хотіла звернути увагу на цьому слайді, це 2 основних показники. Перший – це загальний тираж, який друкувався цього року. І другий момент – це те, що порівнювати цей рік з попередніми навіть... порівнювати можна, але якщо ми далі будемо заходити в актуальність і релевантність цього порівняння, то, на жаль, таке порівняння не буде досить інформативним. Чому? Тому що 25-й рік, власне, з 1 вересня – це перший рік, коли запрацювали 3 ключові зміни, які не могли не позначитись на самому циклі підручникотворення, а зміни не передбачали збільшення часу. Ми, безумовно, все це усвідомлювали і ставили все одно собі амбітну мету відкоригувати ті процеси, які передбачає нинішній цикл підручникотворення. Але маємо також враховувати реалії, про які ми будемо теж сьогодні говорити. Тому, якщо говорити не про відсоток, а про абсолютне число підручників, які було доставлено на 1 вересня 2025 року, то воно приблизно співставне з попереднім роком. Тобто це орієнтовно 7 тисяч 200, 7 мільйонів, вибачте, 200 тисяч підручників, але, безумовно, якщо говорити про загальний обсяг, який має бути доставлений в цьому році, то це 84 відсотки за обома механізмами, Які обидва механізми, про це буду ще говорити сьогодні, але переконана, що всім присутнім вони добре відомі.

Отже, які три основні зміни? Перше. Це апробація, яка започаткована з минулого року, і це плюс п'ять місяців до циклу підручникотворення.

Другий момент. Це електронні додатки, які з минулого року є обов'язковими для, власне, друку підручників за кошти державного бюджету. Але з цього року вони починали також експертуватися, і це, безумовно, теж додатковий час.

І третій момент. Це зміна підходу до доставки підручників, про які говорилося не один рік до цього, і в цьому році започаткована пілотна версія на 30 відсотках всього тиражу для того, щоб апробувати цю систему, і, власне, з наступного року перейти повноцінно на пряму доставку від видавництва до закладів освіти.

Якщо подивитися на те, як, власне, виглядає цей процес, то на цьому порівнянні досить добре видно, що ці перші три такі пазлики, які визначені, позначені помаранчевим кольором, це те, чого не було, і раніше етапи, всього їх було чотири, але час, який на них відводився, є той самий, який відводиться і в цьому році.

І починаючи з минулого року, коли, власне, я зайшла на цю посаду і перший комітет, в якому брала участь, ми вже тоді говорили про перехід на дворічний цикл, і засади для цього переходу вони закладені протягом цього року, але специфіка процесів є такою, що запрацюють вони з циклу підготовки підручників на 1-й і 5-й класи. Це означає, що попередній рік, 24-25-й, коли ми готувалися для друку підручників, і цей рік, коли ми готуємо підручники для 9-го класу, вони будуть іти по тій же усіченій схемі один рік. І це означає, що всі етапи, якщо їх розкласти в календарі, вони виглядають дуже в притул і можливі для реалізації в тому випадку, якщо на жодному з етапів не відбудеться ніякого збою.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Надія я переб'ю вас, можна одне запитання.

КУЗЬМИЧОВА Н.Ю. Да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А що заважало зараз почати на пів року раніше для 9-го класу?

КУЗЬМИЧОВА Н.Ю. Тому цикл апробації передбачає... Для 9-го класу почати раніше, це означає, що ці підручники мають бути написані. Реалії ринку такі, що одні авторські колективи минулий рік, коли ми, наприклад, заходили в цикл 8-го класу, ті ж авторські колективи вони пишуть і підручники для 9-го класу. Тобто об'єктивно на момент ані осені минулого року, ані зими цього року не були готові підручники для 9-го класу, щоб розпочинати з ними повний цикл апробації, ну, і далі йти по всіх інших етапах.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поки припустимо. Потім повернемося до цього.

А 10-й клас?

КУЗЬМИЧОВА Н.Ю. Десятий клас, це буде дворічний цикл: 1-й, 5-й і 10-й. Я упустила, не зазначила 10-й клас, так. Який якраз оголошуватимуть цієї осені як підготовка цих підручників, які ще не написані. І в цьому випадку ми заходимо вже плавніше.

Отже, тепер щодо ще одного зрізу цифр. Таким чином на 1 вересня 2025 року підручники мали друкувати двома... доставлятися двома механізмами. Старий механізм – це те, що працювало всі попередні роки, і це доставка від видавництва до обласних баз, а далі з обласних баз до закладів освіти. Всього від загального накладу це 70, майже 71 відсоток, в абсолютних числах ви теж бачите.

Новим механізмом, це там, де видавництво доставляє до закладів освіти, це 30 відсотків від загального накладу. Зверну увагу, що ці цифри, які зазначені на слайді, це без резерву. Чому, на нашу думку, без резерву важливо подавати дані? Тому що резерв не доставляється до закладів освіти, відповідно він не має впливати на загальні показники, які ми оцінюємо.

Сподіваюся, те, що всім відомо присутнім на існування дашборду, власне, з нього і взятий цей скріншот, він є публічним, і там можна аналізувати дані в розрізі видавництв, закладів освіти. І станом на 1 вересня, власне, загальний показник доставки за двома механізмами становив 84 відсотки, в той час, як за новим механізмом він становив 46 відсотків, 46 відсотків від того накладу, який мав бути доставлений саме новим механізмом. Очевидно, що 46 відсотків потребують додаткового аналізу, і той аналіз, який був зроблений, і причини такого відсотку на 1 вересня, мною також ще будуть зазначені.

Тут хочу звернути увагу на наступне. Я вже говорила про те, що незважаючи на оці зміни і плюс п'ять місяців, які додані з цього року в цикл підручникотворення, ми все одно орієнтували і ставили собі всі наші інституції і видавництва амбітну мету: встигнути доставити підручники до 1 вересня.

Тут ви бачите зріз, який ми маємо по всіх видавництвах, і наклад, який вони мали доставити за новим механізмом. І на що звертаємо увагу, і на чому ґрунтувався наш цей оптимізм, що, наприклад, таке видавництво, як "Ранок", у якого найбільший тираж з усіх, на 1 вересня не встиг доставити більше 80 відсотків, закрити повністю свою доставку за перший тиждень вересня. Це

означає, що і логістично, і по спроможності навіть такі високі накладні доставити було реально. Ну, про менші накладні, власне, неособливо варто говорити, але ви теж бачите, що "Абетка", "Світ", "Букрек", "Методика", "Паблішинг" здійснили доставку своїх підручників 100 відсотків станом на зараз.

Ті видавництва, які підсвічені різними кольорами, це ті, які не здійснили ще в повній мірі свою доставку до закладів освіти. І "Алатон", "Гене́за", "Оріон", "Гімназія" увійшли в партнерство і здійснюють доставку комплексно. Якщо не помиляюсь, сьогодні також на зустрічі в онлайні присутній пан Фурман, представник, власне, видавництва "Гене́за", і якщо буде така можливість, додатковий коментар отримати і зі сторони цих видавництв з приводу тих складнощів і причин такої ситуації, яка би звучала не тільки від Міністерства освіти. Але важливо зазначити, що станом на зараз не існує жодної школи з 11 тисяч закладів, які замовляли підручники в цьому році, які б не отримали жодного підручника за будь-яких з механізмів, або за старим, або за новим. Ми констатуємо те, що не всі школи отримали повний комплект підручників, проте не існує жодної, яка би не отримала жоден підручник для 8-го класу.

Тепер, власне, про ці проблеми, які призвели до неповної доставки підручників на 1 вересня і станом на зараз в тому числі. Це якість інформації про відповідальних осіб на рівні школи, які пов'язані, якби це контактна інформація, не завжди проінформованість цих представників про те, що вони відповідають за підручники, проблеми з електронним підписом.

Відтермінування закриття накладних. Я би окремо хотіла звернути увагу на цей пункт, тому що дуже часто ми аналізуємо дані, і в попередніх роках, з 21-го в тому числі по 24-й, ми оперуємо даними, які фактично перевірити в режимі онлайн було неможливо. І там непоодинокі у нас траплялись випадки, коли є на руках накладна, але підручники доїжджають ще пізніше. В новому механізмі ми маємо констатувати трішки обернену проблему, коли підручники фактично доставлені до шкіл, але не закриті електронними накладними. Наведу приклад нашої співпраці Інституту модернізації змісту освіти з МОН і з видавництвом "Ранок". Це 1544 заклади, яким була здійснена доставка до 1 вересня, але там не були закриті накладні. Відповідно по цих закладах здійснене опрацювання

регіональними командами, і накладні були закриті за перший тиждень вересня. Тому цей момент також ми враховуємо у своєму аналізі і змінах, які плануємо зробити на наступний цикл. Відпустки виконавців, людські фактори і освітянська ситуація, коли переважна більшість до середини серпня перебуває у відпустках. І окремим блоком я виділила би неправильну оцінку власних ресурсів видавництвами, особливо ті, які підсвітила на попередньому слайді, якщо буде така можливість, щоб вони це прокоментували додатково. Серед плюсів, які, власне, і призвели до запровадження цього механізму, який обговорювався на попередніх комітетах, це безпосередня прозорість, що ми можемо відкрити дашборд і дивитись на дані в режимі реального часу, це про відповідальність, яка чітко визначена і не має декількох співвідповідальних за цей процес, це уникнення фіктивних накладних і оптимізація ресурсу скорочення ланцюжку. Тобто у нас прибирається обласна база, прибирається рівень відповідальних на рівні області саме за доставку і прибирається ручний збір інформації.

Рухаємося далі. Тепер що ми маємо станом на зараз. Старий механізм. Станом на 17.09 констатуємо закриття в повному обсязі з коментарем стосовно Херсонської області, яка в багатьох зрізах подає достатньо низькі показники, але тут варто враховувати специфіку Херсонської області. З усього накладу, який замовляли заклади освіти тієї області, більше 100 тисяч – це замовлення для закладів з тимчасово окупованої території. Очевидно, що доставка до цих закладів ніколи не буде здійснена, і відповідно цей тираж переорієнтовується на резервний фонд і звідти доставлятиметься окремими каналами для своїх учнів. З Херсонської області по специфіці замовлення ми вже пропрацювали і на наступні роки цей механізм буде відкоригований. Новий механізм. Станом на зараз доставлено 68 відсотків підручників від загального числа. Залишок становить 760 тисяч, що є 32 відсотки від того накладу, який мав бути доставлений. І звертаю увагу також на те, що станом на зараз в системі 405 тисяч, тобто 17 відсотків ще – це підручники, які вже відвантажені, тобто вони пішли від видавництв, але вони перебувають в процесі. Таким чином залишається невідвантажених 15 відсотків і, за оцінками видавництв, завершення відвантаження має відбутись до кінця цього тижня, 19.09.

Наступний блок – це наші підручники для дітей з особливими освітніми потребами. Тут зупинюсь на ООП, шрифті Брайля і збільшеним шрифтом. Ліва частина слайду – це так само порівняння того, а яка ситуація була в попередні роки. Теж хочу звернути увагу і ще раз акцентувати, що специфіка поточного циклу, як він існував і до 2024 року, вона не дозволяє забезпечувати ці категорії дітей підручниками до 1 вересня, тобто це треба констатувати і приймати як реалії. Коли ми маємо ще змінений механізм, то ймовірність доставки до 1 вересня вона взагалі тяжіє до нуля, тому що по циклу це неможливо зробити. Тому, знову ж таки, зміни, які відбудуться по доставці цих категорій, їх можна очікувати лише через один рік, коли запрацює повноцінно дворічний цикл.

Зважаючи на *(нерозбірливо)* доставки до 1 вересня по підручниках ООП оригінальні, це ті, які пишуться окремо, а не адаптуються із шрифтом Брайля, а також збільшеним шрифтом. Хочу звернути тепер увагу на праву частину слайда. Підручники ООП оригінальні, від написаних підручників 65 відсотків буде надруковано і доставлено до кінця 2025 року. Що це за цифри? 56 позицій – це загальна потреба по тій категорії. При цьому з них написаних є 46, тобто 10 найменувань, вони і не були написані, тому, власне, брати їх до відсотків і говорити про доставку не є можливим. 30 підручників, посібників, вибачте, власне, пройшли апробацію, експертизу, з них 26 вже законтрактовано і з іншими укладатимуться договори в найближчому тижні. І власне, частина – тут пан Євген зможе дати цифри в разі потреби – вже надрукована і переходить до етапу доставки.

Підручники шрифтом Брайля як оригінальні, так і ті, які писались, а точніше, адаптувались від усіх написаних і тих, які отримав Український інститут розвитку освіти на експертизу і апробацію, надруковано буде 96 відсотків. Всього потреба була 34 позиції, з них ненаписаних – 6, відповідно ми їх не беремо, не можемо враховувати. Надруковано буде 27, один підручник не пройшов експертизу через плагіат, власне, тут як би коментарі якщо теж будуть потрібні додаткові, дамо, але там, де плагіат, це достатньо однозначний висновок експертний, який підтверджується всіма технічними засобами. І збільшеним шрифтом – це підручники, які адаптуються і 27 позицій буде надруковано.



Власне, вони зараз подались майже всі на експертизу, і таким чином до кінця року теж ця потреба буде закрита.

Серед проблематики, з якою ми зустрічаємось, зустрілись з підручниками ООП, ми її обговорювали на окремому засіданні комітету. Тут її ще раз систематизували, але хочемо звернути увагу на її системність і на те, що зрушення, які зроблені в тому числі за цей рік, вони не можуть дати ефект на наступний місяць. Обмежене коло авторських колективів, експертів за нозологіями, це ми широко обговорювали, окремий фокус приділяємо монополії видавництва, тому що 90 відсотків всіх підручників видаються одним видавництвом. І це стає без перебільшення вузьким горлишком, тому що впливає не тільки на якість, а на спроможність цих видавництв опрацьовувати ті зауваження, які надаються не тільки експертами, але й апробаторами, тобто вчителями-практиками, які працюють з цими підручниками. Так само підручники ООП передбачають апробацію, так само вони передбачають електронні додатки. Так цього року оригінальні підручники були перекваліфіковані в посібники, і ми... саме через відсутність електронних додатків, але при цьому шрифтом Брайля, при цьому перекладні підручники вони мають містити електронний додаток, і вони так само перекладатися, ці електронні додатки, і експертуватися.

Ну, і процесуальний складник, на який теж маємо звертати увагу, це про те, що якщо цей підручник не оригінальний, а адаптовується після того, як пройшов конкурс основних підручників, то етапи посунути і зробити їх раніше не є можливим.

Тут на слайді узагальнено ті речі, які зроблені в процесі всього року роботи з підручниками ООП, особливо останнє півріччя, з січня місяця, і які результати вже маємо на наступний цикл. Там, де ми говоримо про обмежене коло авторських колективів, пропрацьовується активно з вчителями-практиками зі спеціальними закладами освіти, з Інститутом спеціальної педагогіки, і вже маємо плюс 10 нових авторських колективів, які заходитимуть в тому числі в навчання і потенційно забиратимуть ті підручники, які ніколи не писалися до цього. Зокрема, у нас системно незакритими є питання мистецтва, питання інформатики, ну, і не тільки їх, але в тому числі по потребі на 9-й клас.

Методичні рекомендації до експертизи, розроблені вимоги до електронного додатку, зверну увагу, що ці вимоги зараз перебувають на юстуванні на державній реєстрації в Міністерстві юстиції. Розроблена програма навчання нових авторських колективів і стартує таке навчання в жовтні місяці. Експертиза проводитиметься вже зараз і новий цикл на ВШО – Всеукраїнській школі онлайн, що забезпечуватиме пряму комунікацію між експертами і нашими авторами і теж пришвидшуватиме цей процес отримання інформації авторами від експерта.

Ну, і підготовка проєкту змін до нормативно-правових актів, які би забезпечили реальність конкурсу з вибором підручників для дітей ООП. Нагадаю, що зараз цей конкурс фактично не відбувається, заклади освіти не обирають собі підручники, а це є централізованою річчю, яку робить колегія Міністерства освіти і науки.

Останній блок серед категорій підручників – це перекладні. Аналогічно наводжу статистику за попередні роки. Про зміни, вже не буду на них звертати увагу, тому що вони є такими самими. Тобто всі ті процеси, які змінилися, вони стосуються всіх категорій підручників.

І перекладні підручники, їх 39 позицій, станом на зараз 38 подали на експертизу, один очікуємо до 1 жовтня. Власне, після експертизи передаємо на укладання договорів і друк. В повному обсязі ця категорія буде надрукована і доставлена в цьому році.

І наостанок це про наступний цикл підручникотворення і того, як враховані ці речі, про які я тільки що озвучувала серед проблем на наступний період. Нагадаю, що ми вже перебуваємо в наступному періоді, вже підручники 9-го і 4-го класів зайшли на апробацію, і відповідно певні процеси, вони вже заходять до 17.09.

Апробація стартувала з 01.09. В нижній частині слайда ви бачите розподіл по накладам і по найменуванням. І тут зверну увагу, що одночасно ми заходимо і апробуємо і 9-й, і 4-й клас. І по інформації, яку ми маємо з доведених бюджетів, частково 4-й клас також буде про фінансовий за кошти державного бюджету. Це в чомусь відповідь на скепсис стосовно того чи треба апробувати 4-й клас, якщо він не друкується. У нас є розрив в тому, коли ми знаємо про бюджет і коли ми маємо

заходити в процес підручникотворення. Тому ті рішення приймалися з урахуванням адвокації друку цих підручників в бюджеті наступного року.

І основний момент в тій дорожній карті, я думаю, що, мабуть, ми їй приділимо окрему там увагу. Але на що хочу звернути увагу, це на синхронність процесів оригінальних підручників і ООП, основна зміна, яка відбудеться цього року. Нагадаю, що минулого року підручники ООП заходили в свій цикл лише навесні через те, що вони не встигали і не були подані на апробацію, як це було положено у вересні місяці 2024 року. Відповідно наразі вже і зустрічі, інформування з видавництвами, з авторськими колективами, вони проведені і будуть проводитися далі, і синхронізація цих циклів дозволить говорити про ймовірність максимального паралельного опрацювання цих всіх категорій. Але друк і повноцінна доставка за категорією ООП, Брайля і збільшеним шрифтом неможливо здійснити на 1 вересня наступного року в тому числі. Причини вже проговорені.

На цьому буду зупинятись і буду готова до відповідей на запитання. Також присутні мої колеги, очільниця... виконуюча обов'язки директора Інституту розвитку освіти пані Юлія, в онлайні пан Євген Баженков, керівник Інституту модернізації змісту освіти. І відповідно за потреби буду долучати колег для деталізації. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Надія.

Сергій Валерійович, будь ласка.

КОЛЕБОШИН С.В. Якщо можна, спочатку пару уточнюючих запитань для того, щоб просто розуміти контекст виступу.

Я правильно пам'ятаю, що на цей новий механізм доставки підручників Кабміном було окремо ще виділена сума щось близько 30 мільйонів гривень?

КУЗЬМИЧОВА Н.Ю. Так, новий механізм доставки, він передбачає збільшення суми для державного бюджету, натомість скасування цієї суми на місцеві бюджети.

КОЛЕБОШИН С.В. Аналогічна сума, да?

КУЗЬМИЧОВА Н.Ю. Ні, не аналогічна, цей механізм, якщо подивитись сумарно, він є дешевшим на відсотків до 30. Тому що... .

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте простіше, яку суму ми зекономили місцевим бюджетам і яку суму ми переклали на державний бюджет?

КУЗЬМИЧОВА Н.Ю. Переклали...

\_\_\_\_\_. Дозвольте коментар?

КУЗЬМИЧОВА Н.Ю. Да, будь ласка.

\_\_\_\_\_. В цьому році додатково виділено було 8 мільйонів гривень для того, щоб ми змогли забезпечити доставку за новим механізмом, точніше, частину доставки за новим механізмом. На наступний рік в проекті бюджету, буквально пів години назад порахували, то не вистачає 66 мільйонів на доставку, оскільки і 4-й клас, і 9-й клас передбачається, що будуть друкуватися.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чекайте, якщо я правильно пам'ятаю, то сума, на яку було збільшено доставку тією постановою, яку приймали в червні, чи коли, десь була приблизно 30 чи 35 мільйонів.

\_\_\_\_\_. Так, це ми рахували на стовідсотковий наклад, Сергій Віталійович. Але ж у нас 70 відсотків поїхало по старому механізму, і відповідно виникла економія коштів, тому ми додаткових попросили там не 30 мільйонів, а 8.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

КОЛЕБОШИН С.В. Окей. Оскільки ми торкнулися цього питання, підсумки цього року про майбутнє, але це пов'язані. Які суми закладені на наступний рік на друк підручників, на їхню доставку, ну, коротше, на весь процес підручникотворення, які суми і яка потреба?

\_\_\_\_\_. Там приблизно 2, по-моєму, 2,4 мільярда гривень. Це є додатки, це доставка і це підручники 4-й і 9-й клас.

КУЗЬМИЧОВА Н.Ю. І підручники ООП, Браїля.

КОЛЕБОШИН С.В. Це достатня сума, якщо не враховувати ті 66 мільйонів, про які ви казали, що є нестача?

\_\_\_\_\_. Так. Там питання ще можуть бути по електронним додаткам. Просто важко сказати кількість, яка буде електронних додатків, тому що з кожного предмету може бути декілька підручників. Але ми орієнтуємось на цей рік. І пропозиція наша, перше, щоб електронний додаток був включений вже у вартість самого підручника. Це значно спростить там певні процеси. І простіше буде відповідно перерозподіляти кошти, коли ми будемо знати після проведення конкурсу точну кількість підручників. Але попередньо, що 257, по-моєму, мільйонів просили, Міністерство фінансів на 100 мільйонів менше в проекті поставило цифри.

КОЛЕБОШИН С.В. і ще одне питання. Електронні додатки якраз, вони є невід'ємною складовою підручника. Яка ситуація зараз з електронними додатками?

КУЗЬМИЧОВА Н.Ю. На той наклад, який цього року?

КОЛЕБОШИН С.В. На цей рік.

КУЗЬМИЧОВА Н.Ю. Всі 110 електронних додатків розміщені на сайті Українського інституту розвитку освіти. Посилання можемо ...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Всі контракти з... .

\_\_\_\_\_. Ні. Вчора тільки підписаний наказ. Сьогодні, тобто ми вже розпочали цю процедуру, орієнтовно десь 10-12 днів, можливо, там ще плюс-мінус два дні будуть укладені вже контракти.

КУЗЬМИЧОВА Н.Ю. Процесуально це передбачало, так як знову ж таки новий механізм, передбачало спочатку наказ, і, власне, він був виданий на цьому тижні і з усім переліком тих найменувань, по яким оплачуватиметься електронний додаток.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я одразу, якщо можна, запитаю. Чого зараз, раніше він міг бути виданий?

КУЗЬМИЧОВА Н.Ю. Не міг, тому що це були зміни спочатку до тих постанов, про які ми говорили, 131-а і 41-а, після цього воно потребувало коригування в Бюджетній декларації... .

\_\_\_\_\_. Паспорт бюджетний.

КУЗЬМИЧОВА Н.Ю. Паспорта бюджетної програми. Тому що без того, щоб там було зазначено саме це найменування, на жаль, ІМЗО не могло укладати, і цей процес, на жаль, зайняв два місяці погодження з Міністерством фінансів.

КОЛЕБОШИН С.В. Чи є якась інформація щодо наявності підручників у дітей, які опинилися зараз у вимушеній міграції, за кордоном зокрема?

\_\_\_\_\_. Регулярно надходять від дипломатичних установ звернення про виділення підручників, і можна констатувати, що от зараз у мене немає чітких цифр, але за вимогою ми їх можемо надати. Але це в декілька раз більше порівняно з минулим і позаминулим роком.

КОЛЕБОШИН С.В. А є якісь пропозиції у міністерства щодо того чи є взагалі необхідність вирішувати це питання, чи це покладати окремо на батьків і дітей, чи... Тобто яке бачення у міністерства щодо цієї проблеми, вочевидь вона велика?

КУЗЬМИЧОВА Н.Ю. Якщо дозволите. Да, стратегічно я почну, а пан Євген тоді дасть динаміку, яку бачить по зверненнях. Тут ми маємо усвідомлювати, що у нас є дві категорії дітей: які перебувають за кордоном, і, які числяться у нашій системі освіти і відповідно замовлені чи не замовлені на них підручники, здійснюються тими закладами, про які ми сьогодні говоримо. І друга категорія – це діти, які перебувають за кордоном і навчаються в осередках. Оцей складник ми в тому числі і в пакеті змін, які здійснювали в цьому році в 131-у і 41-у постанову пропонували, але так само, на жаль, ті зміни були викреслені. Будемо

продовжувати це робити, і це одне з стратегічних питань, тому що, як зазначив пан Євген, ми констатуємо зростання запиту особливо в контексті державної політики, яка спрямована на верифікацію осередків, на визнання результатів, і, безумовно, кількість таких запитів буде збільшуватися.

КОЛЕБОШИН С.В. І ще одне питання. У нас досить велика кількість дітей внутрішньо переміщених, які тим не менше в онлайні продовжують вчитися в своїх школах з тих міст, місць, селищ, звідки вони переїхали. В який спосіб ці діти отримують підручники? Чи моніториться факт отримання саме дітьми, а не закладом підручників? Тобто дитина у Франківську, наприклад, школа харківська.

КУЗЬМИЧОВА Н.Ю. Да, питання доставки, точніше, не доставки, а видачі підручників – це точно питання закладів освіти, які вирішуються абсолютно різними шляхами. Зокрема, відомо, що наприклад, Луганська область, незважаючи на те, що третина дітей, які навчаються в їх закладах, перебувають на контрольованій урядом території, вони відмовляються від замовлення підручників вже другий рік. При цьому Херсонська область, як я і зазначала, замовляє підручники в тому числі на заклади тимчасово окупованої території, і в них працюють механізми індивідуальної доставки підручників до тих дітей, які вчать і перебувають на території України.

Тому поіменний моніторинг доставки підручників, на жаль, констатують просто факт, це не виглядає реалістичною історією. Але як вирішують заклади – переважно це доставка або видача тим, хто перебуває в тій місцевості, якщо вони можуть прийти в заклад, наприклад той же Херсон, або доставка тою ж Новою поштою чи Укрпоштою безпосередньо учню після того, як отримав заклад освіти.

КОЛЕБОШИН С.В. Я тільки що почув інформацію по Луганській області, тобто вони свідомо відмовляються взагалі від підручників?

КУЗЬМИЧОВА Н.Ю. Так, вони не замовляли підручники взагалі.

КОЛЕБОШИН С.В. А з цим це пов'язано? І чи це раціонально з освітньої точки зору? Бо підручник, він важлива складова все ж таки навчального процесу.

КУЗЬМИЧОВА Н.Ю. Так, безумовно. Але пов'язане це з тим, що три основні категорії, як я зазначила, третина лише дітей перебуває на контрольованій урядом території, третина – це за кордоном, і це ускладнює доставку підручників індивідуалізовано, і третина – на тимчасово окупованій території, де взагалі унеможлиблює доставку.

КОЛЕБОШИН С.В. Тобто для тієї третини, до якої вони можуть дотягнутися, вони замовляють, правильно я розумію?

КУЗЬМИЧОВА Н.Ю. Ні, вони не замовляють, вони оперують електронною версією, електронним додатком.

КОЛЕБОШИН С.В. Я думаю, що це привід для того, щоб подумати принаймні про це. Бо мені виглядає так, що якщо дитина є на контрольованій території, то це не питання обласної військової адміністрації вирішувати за дитину потрібний їй підручник чи не потрібний. Підручник має бути, на це держава виділяє кошти. Ну це ремарка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вони друкуються.

КОЛЕБОШИН С.В. Друкуються, да, ну... .

КУЗЬМИЧОВА Н.Ю. Ні, не друкуються. Ми ж друкуємо лише те, що замовлено. Їх в замовленні нема, відповідно... .

КОЛЕБОШИН С.В. Але в бюджет закладаються, і були б закладені, якби була необхідна потреба. Ніхто не економить на Луганську.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Але ж бюджет закладається і на Луганськ.

КУЗЬМИЧОВА Н.Ю. Бюджет закладається по оцінці запиту, який далі корегується ще на моменті, коли укладаються договори.

\_\_\_\_\_. Дозвольте репліку. Вони навіть в конкурсі заклади освіти не беруть участі, а відповідно і не отримують підручники.



КОЛЕБОШИН С.В. Мені виглядає так, що це не класна історія, вибачте за простоту мови. Я пропоную до цього питання окремо повернутися, ми зараз про інше. Але мені виглядає, що це неправильно, вибачте, як освітянину, як вчителю, там як управлінцю і так далі. До дитини мають йти підручники, до тієї дитини, до якої ми можемо дотягнутися. І чому вирішили заклади або департамент освіти обласної адміністрації, що це непотрібно? Ну точно би держава не економила на друку і на доставці цих підручників, точно. Окей, це просто ремарка, я до цього не діагностував таку проблему.

Я тоді коротко, бо насправді я знаю, що дуже багато ремарок є в інших колег. Мені виглядає так, що насправді ми дуже багато про цю тему говоримо і якісь нові речі я не скажу. Насправді сьогодні певною мірою такий час збирати каміння, яке ми розкидали там протягом пів року-року, коли цей рік готували. І якщо про це говорити, то мені не виглядає ефективним рішення про зміну формату доставки, оскільки ми збільшили витрати державного бюджету. При цьому ми бачимо, що майже в два рази у нас гіршим виявився цей механізм доставки. Більше того, офрек ми знаємо від багатьох видавництв, що вони використовували насправді старі механізми доставки, просто, умовно кажучи, під новим соусом. Я не до кінця погоджуюся з аргументом, що ми прибрати декілька ланцюжків, ми насправді їх просто зашили в зону відповідальності видавництва. Всі ці ланцюжки все одно залишилися: там привести, домовитися, зідзвонитися, подивитися в АІКОМ і так далі, і так далі. Окремо, до речі, якщо я сказав про АІКОМ, я хочу сказати, що всі ті, з ким ми спілкувалися щодо доставки підручників, зазначають вкрай низьку якість інформації, яка в АІКОМ. Дуже багато невідповідних адрес, неіснуючих контактних телефонів, там чи інших контактів і купи іншої інформації, яка ускладнює цей процес.

Друге. Я хочу щоб ми всі, всі учасники цього процесу усвідомлювали, що ті дані, які є на дашбордах, вони не повністю відповідають реальності. Бо дуже часто дані про стовідсоткову доставку в ту чи іншу областях або в ту чи іншу громаду – це просто звіт підписаний тим, хто був відповідальний за це. Дуже часто до кінцевого користувача ці підручники ще не дійшли, тобто можна, умовно кажучи, кожен з тих відсотків, які ми там бачили на дашборді, трохи так

підзменшити. Наскільки це, я не знаю, це зрозуміло, що порахувати фактично неможливо, але все одно це наша стандартна історія про те, що підписали щось, а ще продовжуємо доставляти. Тому в цьому пазлі підручникотворення написати його, зробити класним, цікавим, ми цей аспект сьогодні взагалі не обговорюємо. Далі експертиза, апробація і так далі, друк, доставка – в цьому пазлі, мені здається, що великий вектор уваги був приділений тій галузі, яка більш-менш працювала, з нюансами з мінусами, але якось працювала, це доставка підручників.

Я усвідомлюю при цьому той факт, що на етапі суттєвих змін, які зараз відбуваються в сенсі того, як буде підручник з'являтися в школі, можуть бути якісь певні просідання. Але все ж таки я не впевнений в тому, я глибоко не впевнений в тому, що цей механізм є дієвим, є кращим принаймні ніж той, який був до цього. Маю величезні, в неймовірні кількості успішних освітніх систем залучені до мовлення, до механізму замовлення громади, до доставки і так далі. Тобто казати, що ми зекономили громадам, це така собі історія. У громад теж має бути відповідальність як засновників переважної більшості шкіл в країні. Це перший момент, який я хотів підсвітити. Я не буду зараз інтегрально там багато, я три моменти хочу.

Друге. Це провал із підручниками для дітей із особливими освітніми потребами. Ми про це знали, ми про це говорили, просто ми всі робили, можна сказати, вигляд, що ну у вересні подивимося, коли буде цей дедлайн. Хоча було зрозуміло, що і в травні, і в червні, і в липні, коли ми говорили, що їх фактично не буде, і їх по факту на сьогодні немає. Це вже констатація, а не побоювання. І це сумна реальність, сумне відношення, яке ми фактично демонструємо батькам і дітям з такими... яким і так складно. Ну, це поле для різних рішень, скажемо так.

Мабуть, я на цьому поки що зупинюся, бо знаю, що є декілька ще моментів, які і голова комітету хоче підсвітити. Мені здається, що ми дуже такими великими кроками робимо якісь речі, які не до кінця, не те, що вимірюємо, ну, скажемо так, не до кінця системно на них дивимось, от так от. Ну, з цього от така певна проблема.

Добре, дякую. Я думаю, що в процесі дискусії ми ще будемо там повертатися до тих чи інших аспектів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергій Валерійович.

Шановні колеги народні депутати, чи у вас є запитання до Міністерства освіти і науки? Пані Наталія Романівна, будь ласка.

ППА Н.Р. Доброго дня! Я задавала і минулого разу відповіді, але не почула продовження. Скільки ми витратили за минулий рік і цей в плані закладено на друк підручників, зокрема англійською мовою? І чи є в нас цифра, скільки з них реально використовується? Бо зі всього, що мені пишуть, до мене сходять і так далі, в результаті підручники стоять на полицях в бібліотеках шкільних зазвичай, а більшість купує, прямо говорячи, видавництва Pearson за власні кошти.

От мене цікавить, чи все-таки ви заглибились в цю проблему, скільки ми на те витрачаємо гроші, фактично на макулатуру? І чи можемо ми змінити механізм, коли все-таки школи відмовляються, ті, щоб по них не вчаться, а відповідно державний бюджет економиться? Бо з того, що я розумію, тільки якась незначна частка використовує підручники з англійської мови, які ми друкуємо. Я підозрюю, що якраз там, де батьки відмовляються купляти підручники видавництв... безпосередньо англійських. Дякую.

\_\_\_\_\_. Дозвольте, я почну. Пані Наталя, ми надавали інформацію, давали в розрізі, які підручники з англійської мови. І більшість підручників, от наскільки я пам'ятаю, – це підручники іноземні взагалі, видавці на які купили права і вони видаються. Там один підручник, його доля на ринку десь від відсотків, по-моєму, 15, який оригінальний пишеться в Україні і який викладачі замовляють. І я не впевнений, що ця інформація є масовою, що підручники обирають з англійською мовою, а потім їх не використовують. Можливо, окремо якесь провести з цього питання можна там опитування або дослідження.

ППА Н.Р. Але можете сказати мені, скільки зараз ми витратили на підручники з англійської мови як держава на друг і доставку? І яку кількість?

\_\_\_\_\_. Ну, загальна там кількість підручників з англійської – це приблизно 300 тисяч і 130 гривень середня вартість. Тобто приблизно десь 30, 37, 36 мільйонів гривень, плюс доставка. Це біля 42 мільйонів гривень.

ППА Н.Р. А 36, 37 – це нам коштує друк і 42 мільйони гривень – доставка цих підручників.

\_\_\_\_\_. Ні-ні, з доставкою.

ППА Н.Р. А, добре, бо я так здивувалась. Думаю, невже, якась цифра... стала скептична. Добре, тоді я по тих зверненнях, бо просто вони до мене продовжують приходити, будуть, то я їх опрацюю і буду вам писати.

\_\_\_\_\_. Дякую.

ППА Н.Р. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Наталія Романівна.

Пане Ростислав, будь ласка.

ПАВЛЕНКО Р.М. Дякую, Сергію Віталійовичу.

Шановні колеги представники міністерства, можете, будь ласка, пояснити, здається, це звучало прямо в доповіді, але от концентровано: як забезпечуються показники ціни/якості щодо підручників? Щоб у нас ціни не улітали захмарно, щоби належним було змагання концепцій і прозоре визначення ціни. Дякую.

\_\_\_\_\_. Ціна, вона є, 130 гривень, да, я назвав, це середня ціна. Але фактично ціна може бути, умовно кажучи, від 80 гривень і там 220, 210 гривень. Це, якщо ми беремо підручники, які масовим накладом видаються.

Ринкова ціна десь втричі дорожче, 300, 400 і 600 гривень, якщо ви подивитесь на сайтах виробників. Формування ціни, вона... ціна утворюється відповідно від обсягу, кількості умовно друкарських аркушів, узгоджується Міністерством освіти, Міністерством фінансів, тобто по кожному підручнику подається детальна калькуляція, в якій зазначено кількість паперу, вартість паперу, вартість поліграфічних послуг, тобто всіх-всіх повністю етапів. І відповідно до постанови Кабміну дозволяється виробнику закладати 5 відсотків прибутку. Це, що стосується ціни.

Що стосується якості, є відповідні санітарно-гігієнічні норми, 13-й Наказ Міністерства охорони здоров'я, який регулює вимоги до фарби, до паперу, до обкладинки і до всіх інших. Під час прийняття підручників видавець надає відповідну експертизу експертної установи, це Інститут Марзєєва, який перевіряє і видає відповідний висновок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги.

Сергій Валерійович.

КОЛЕБОШИН С.В. Питання наступне. Яка структура в наступному році буде закуповувати підручники, замовляти друк там, проводити конкурси і так далі? Не експертизу, а саме закупівлю, ту функцію, яку зараз ІМЗО виконує.

КУЗЬМИЧОВА Н.Ю. Якщо ІМЗО буде реорганізовано в цьому році, то це буде Центр забезпечення освіти, нова інституція.

КОЛЕБОШИН С.В. Вона існує?

КУЗЬМИЧОВА Н.Ю. Станом на зараз, ні, не існує, це процес реорганізації ІМЗО в нову установу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. ІМЗО стане центром, реорганізується в центр.

КУЗЬМИЧОВА Н.Ю. Інститут модернізації змісту освіти в нинішньому форматі, в якому він існує як наукова установа, перестає існувати, і виникає нова установа, яка буде забезпечувати, не буде науковою установою, буде забезпечувати закупівельні процеси не тільки по підручниках.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, чи є ще запитання до Міністерства освіти і науки? Немає.

Тоді в мене є. Скажіть, будь ласка, перекладні підручники для національних меншин. За тією інформацією, яку надали на 01.09, у нас має бути кількість назв 39, укладено угод нуль, прийнятий наклад нуль, відповідно доставлено нуль. Правильна інформація? У нас національних меншин, ми констатуємо, що в них не те, що немає підручників, ще немає угод на ці підручники. Окей.

З шрифтом Брайля. З 41 назви укладено угод 6, прийнято назв 6 в повному обсязі, в якому укладено, доставлено нуль. Це теж оперативна інформація. Для осіб з особливими освітніми потребами 83 назви підручників. Укладено угод нуль, прийнято нуль, відповідно доставлено нуль. Це теж правда. 1-й, 2-й, 3-й, 5-й, 6-й, 7-й, 8-й класи. Така інформація вами надана. Добре. Отже, можемо констатувати, що їх немає. По новому алгоритму. Я дуже коротко покажу сайт Міністерства освіти і науки. Ось він на екрані. Новина від червня місяця цього року, коли була прийнята постанова. Для тих, хто не бачить, скажу. Там написано: уряд запровадив пришвидшений алгоритм доставлення підручників до шкіл. Як ви оцінюєте, він виявився пришвидшеним?

КУЗЬМИЧОВА Н.Ю. В повній мірі... .

\_\_\_\_\_. Можна прокоментувати?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

КУЗЬМИЧОВА Н.Ю. Якщо можна, пан Євген, я спочатку дам коментар, потім ви в деталі зможете піти. Сам механізм оцінити в повній мірі його ефективність, ми можемо оцінити його ефективність лише в тій частині, яка була пропілотована. І мною була приділена частина презентації якраз на констатації виявлених проблем, які впливають на дати доставки. Але недоставленість підручників до 1 вересня, особливо тих категорій, про які ви тільки що запитали, тут питання не в механізмі доставки. Підручники ООП, Брайля, перекладні, на жаль, не можуть бути доставлені... .

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Надія, я не про них. Це було окреме питання про перекладні, шрифтом Брайля, це окремо. І пришвидшений алгоритм стосувався не їх, а стосувався цієї третини. Як ви оцінюєте його?

КУЗЬМИЧОВА Н.Ю. Ми оцінюємо так, що цей механізм точно більш дієвий, але за умови створення запобіжників для видавництва, виходячи з тих проблем, які ми ідентифікували. Тобто фактично нереалізація цього механізму, ми констатуємо по п'яти видавництвам, у яких окремо не найбільші наклади. Але

видавництво, яке мало найбільший наклад, справилося і показало ефективність цієї доставки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Друзі, я, напевно, не буду задавати запитання, чесно кажучи, я просто хочу констатувати факт. Ми взяли частину накладу, додали туди державних грошей і зробили, вибачте, по факту гірше, ніж було до цього. Це фактична інформація, яка є.

Я дуже вітаю наявність дашборду, наявність прозорості. В мене просто є підозра, що цифри попередніх років значно завищені тільки тому, що не було дашбордів. Тому порівнювати з минулорічними там 98-відсотковою доставкою просто не дуже коректно, тому що я майже впевнений, що це були просто неверифіковані цифри. Так само, як і зараз по нинішньому механізму, теж є неверифіковані цифри, зараз немає сенсу те піднімати на засіданні комітету, але так само є підписані накладні, коли накладі ще не доставлені.

Є різні випадки, ми зараз на них не будемо зупинятися. Але я хотів би звернути увагу на декілька речей. По-перше, давайте повернемося до цього слайду на 11 червня на сайті Міністерства освіти і науки. Було б дуже добре, якби ви зараз біля нього зробили оновлену інформацію по тому, як спрацював цей алгоритм. Бо те, що мені точно не подобається, це те, що ми говоримо лише про плани, як у нас буде чудово через рік, через три, через п'ять.

Я нагадаю, що ми починали засідання комітету по підручниках з початку 2023-го року, і регулярно раз на квартал, максимум раз на пів року ми дуже детально розглядаємо весь процес підручникотворення, всі проблеми, які виникають, даємо свої рекомендації, які регулярно ігноруються. І це вже наводить на дуже неприємні насправді висновки. Можливо, комусь просто зручно, коли так. І це об'єктивно турбує. Рекомендації були в 23-му році, коли прийшла нова команда міністерства. Я розумію, пані Надія, що ви з 24-го року. Але в 24-му році, коли в перший раз потрапили на засідання комітету, якраз було питання підручникотворення і якраз ми тоді не вам поставили оцінку незадовільно, але попередній роботі міністерства ми дали всі свої рекомендації за попередні роки, за попередні засідання комітету. Там було все написано, де можна скоротити строк, де можна почати раніше, з різними механізмами. Я не хочу сказати, що

комітет тут найрозумніші люди зібралися, але принаймні ці люди, які дуже глибоко заглиблювались в цю тему і дуже глибоко копали, і дуже глибоко шукали, що ж іде не так, що йде всі роки не так.

Да, можна подякувати за те, що частина зроблена. Це важливо. В будь-якому разі кожен крок важливий. Але по факту ми маємо знов одну і ту саму інформацію. На 1 вересня повною мірою підручників в школах немає. І фраза про те, що немає жодної школи, в яку не доставлено жодного екземпляру підручників, це дуже круто. Я вам зараз можу просто процитувати десятки листів, які зараз лежать у мене на пошті, де директори шкіл просто кажуть: місто таке-то, немає української мови, історії України. Це, до речі, східна область, яким, напевно, це найголовніший підручник, який має бути. В іншій області: немає математики, інформатики, української мови. Так можна перелічувати безкінечно. Вони всі лежать на пошті. Це люди, за ними діти, які не мають підручників, яким глибоко байдуже, який алгоритм, скільки місяців апробація, хто виконуючий обов'язків директора, або як буде реорганізуватися закупівельна організація, і скільки грошей, до речі, зекономлено в місцевому бюджеті і перекладено на державний бюджет. Це діти, яким просто немає в даний момент доступу до освіти. Я теж можу, якщо потрібно, дати тисячу аргументів як за так і проти будь-якої ідеї, але факт залишається фактом. Національні меншини не мають підручників в принципі, і навіть не мають підписаних угод. Ми навіть не можемо зараз оцінити, а коли ж вони будуть. І зараз питання, а коли вони будуть, відповідь на нього буде абсолютно гіпотетична. Це буде не відповідь, це буде припущення.

Зі шрифтом Брайля, діти, які потребують найбільше уваги, отримують найменше уваги від держави, це факт. І коли ми констатуємо із в року в рік, на що ми звертаємо увагу, дарма я не запросив Павла Сушка, напевно. Але, друзі, з року в рік ми констатуємо і зараз ми кажемо на наступний рік, що, вибачте, але такий механізм, що ці діти і наступного року не отримають не те, що на 1 вересня, вони на 1 жовтня не отримають, і дай боже, щоб вони в листопаді отримали. Як ми як держава взагалі можемо дивитися в очі цим дітям, які потребують найбільше уваги з нашого боку? Можливо, всім іншим, можливо, вони раніше за всіх повинні отримувати ці підручники, бо їм просто треба?



Ми вже говорили про гігієну підручника зі шрифтом Брайля, який читається роками і який не оновлюється 8, 10, 12 років, в якійсь бібліотеці з якоїсь дисципліни. І це наша проблема, і ми не можемо казати, що ми робимо чогось багато. І зараз коли ми говоримо з початку минулого року про те, що ми змінюємо підходи до підручникотворення, це було в 2024-му, в 2025-му ми, очевидно, не маємо фракція фактичних результатів, які би стали кращими, і одразу кажемо, що ми в 2026-му цього не будемо мати. А от в 2028-му все буде добре. Друзі, та це так не працює, нам карт-бланш ніхто не дає. Нас дуже швидко оцінюють. Нас політично, вас трішки інакше, вас управлінськи, адміністративно.

Але, друзі, це наша відповідальність, я не дуже розумію, як може бути, що ми зараз констатуємо, що у нас наступного року буде проблема, про яку ми знали зараз, рік тому і два роки тому, одну і ту саму проблему, яку ми констатуємо. Вирішуйте її. Вирішуйте будь-яким способом, бо інакше ми її будемо вирішувати зовсім інакше. І не ми, а зала буде вирішувати, бо це зала, яка представляє людей. І ці люди, до речі, звертаються, я не знаю, чи до вас з листами звертаються батьки учнів, самі учні, а до нас звертаються масово, тисячами. І коли наші мажоритарники їздять у регіони свої, їм дуже важко пояснювати, що у нас не так з механізмами, чому Міністерство освіти подає документ у Міністерство фінансів, яке викреслює окремі пункти. Це взагалі мало турбує людей, вони навіть не знають про те, як ця система працює, вони бачать результат: підручник є або підручника немає. Або мама майбутнього учня починає мучити депутатів, чому ми повинні йти на ринок шукати підручники по 600, по 700, по 800 гривень, коли держава повинна забезпечувати. Повірте, ніхто вже давно не думає з часів COVID і початку вторгнення про жодні рейтинги і якісь наступні вибори. Тут питання в тому, чи нам не соромно взагалі людям дивитися в очі.

Це при тому, що ми виділяємо кошти кожного року, і кожного року у нас іде війна на кошти, і кожного року ми їх додаємо. Скільки цього року не вистачило коштів для друку підручників або доставки? Була нестача коштів? Не було нестачі коштів. Правда? Тому що ми підняли залишки освітньої субвенції, втративши, до речі, людську підтримку звичайних людей, бо ми забрали залишки з регіонів, підняли їх і підняли їх, зокрема, на підручники, і Міністерство фінансів

зовсім нічого не блокувало, і всі потреби, які були потрібні, всі гроші, які були потрібні, всі були забезпечені. Що ж у нас знову не так?

Вибачте, друзі, що емоційно, я не хочу зараз заглиблюватися реально в деталі, я думаю, що це не перше, що це точно не останнє засідання комітету з цього приводу, я думаю, що ми і через місяць його повторимо і вже будемо йти по деталях. Але за кожним з них, повірте, будуть досить жорсткі висновки. І чесно кажучи, коли в нас як представників Комітету освіти в залі задають питання наші колеги, нам вже, вибачте, немає що відповідати. Тому що давати таку саму відповідь, як два роки тому чи рік тому, ми вже просто фізично не можемо. І вони вимагають висновків, і висновків достатньо радикальних.

Чи є в когось ще, шановні колеги, бажання виступити по цьому питанню?

Я, знову-таки, я фінальний раз прошу, зробіть що хочете з механізмом, зробіть так, щоб підручники були 1 вересня.

Шановні колеги, у вас у всіх є проект рішення комітету. Чи є в когось бажання щось до нього додати, викреслити, поміняти формулювання? Ні, тоді я шановних народних депутатів членів комітету прошу включитися зараз в Zoom.

Переходимо до прийняття рішення. Ставлю на голосування проект рішення, який вам всім розданий, шановні колеги. Хто – за? Прошу проголосувати.

КОЛЮХ В.В. Колюх – за.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто – утримався? Проти? Немає.

Дякую, колеги. Рішення прийнято одноголосно.

Переходимо до наступного пункту порядку денного. Пункт 2: про стан підготовки підзаконних нормативно-правових актів на виконання Закону України "Про дошкільну освіту", в тому числі стану підготовки стандарту дошкільної освіти. Доповідачем з цього питання є заступниця міністра освіти і науки пані Анастасія Коновалова, співдоповідачем – Володимир Анатолійович Воронов.

Пані Анастасія, будь ласка.

КОНОВАЛОВА А.А. Шановні народні депутати, добрий день, шановні колеги. Хочу наголосити, що не тільки МОН є відповідальним за розробку документів на виконання Закону "Про дошкільну освіту", з нашого боку всі документи, які необхідні для виконання закону, прийняті, окрім тих, про які ми з вами говорили минулого комітету, не буду на них зупинятися, але вони є проблемними з об'єктивних причин, які ми зараз вирішуємо.

Дуже важливим документом є Санітарний регламент, який на сьогодні ще не є погодженим, який є критично важливим для того, щоб могли запускатися нові типи організації освітньої діяльності. Без цього документа, наголошую, всі наші нормативно-правові акти не можуть працювати. Тому звертаюся до колег з МОЗ, іде робота, вона продуктивна, але все ж таки необхідно прискоритись, тому що цей документ є вкрай важливим.

Стосовно державного стандарту дошкільної освіти. Проект стандарту був представлений МОН на громадському обговоренні, нами було отримано багато зауважень від практики та від практиків, від науковців, тому на сьогодні, прямо в даний момент, проходять обговорення в ширшому колі робочої групи, вони проходять наразі в будівлі (*нерозбірливо*), і доопрацьовується стандарт. Також він доопрацьовується для того, щоб він був узгоджений зі стандартом початкової школи, який на сьогодні теж переглядається. Ми очікуємо, що до кінця вересня стандарти будуть узгоджені і до кінця жовтня, як і планувалося, стандарт буде затверджений постановою Кабміну. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пана Анастасія.

Володимир Анатолійович, будь ласка.

ВОРОНОВ В.А. Доброго дня, колеги! Шановні колеги, державний стандарт освіти – це дійсно надважливий документ після ухвалення нашого нового закону, документ, що визначає зміст освіти, дає образ дитини по завершенню здобуття дошкільної освіти.

Хочу наголосити, що новий закон вперше у сфері дошкільної освіти сформував глосарій ключових термінів. У глосарію визначені вимоги до наповнення і державного стандарту, він повинен містити результати навчання та

компетентності, розділені за освітніми напрямками розвитку дитини. Формування стандарту виключно через обсяг результатів навчання враховує свободу формування власного шляху кожним дитячим садком для досягнення цих результатів, враховує гарантії автономії, різноманіття програм, наявність ресурсу, можливості та потреби вихованців.

Саме у відповідності з цим вимагаємо, ну, саме з цими вимогами робочою групою, групою МОН і підкомітету з питань раннього розвитку і дошкільної освіти, сформований проект стандарту, який спільно доопрацьовується.

Закликаю всіх зацікавлених сторін дотримуватися норм законів, поважати свободу вибору, гарантовану законом. Зробити стандарт чітким, практичним, зрозумілим як для освітян, так і для батьків. Сподіваюся найближчим часом вийти на узгоджену фінальну версію документа та його затвердження. І, як каже, Анастасія, я дуже сподіваюся, що ми будемо мати вже документ... хотілося б не на кінці жовтня, а хоча б десь на початку жовтня, щоб він був вже затверджений.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Анастасія.

КОНОВАЛОВА А.А. Дякую, Володимир Анатолійович. Дуже погоджуюся з усім, що ви сказали. Звичайно, стандарт буде відповідати вимогам закону і не обмежувати заклади дошкільної освіти, абсолютно погоджуюся. Не буду, мені б хотілося теж його затвердити на початок жовтня. Але процедури Кабінету Міністрів і мої реалістичні очікування все ж таки говорять про те, що на кінець жовтня будемо мати документ, але на початок жовтня будемо мати вже узгоджений документ. Будемо сподіватися, що інші міністерства швидко погодять, і тоді, можливо, на середину жовтня вже ...*(Не чути)*

ВОРОНОВ В.А. Настя, але я все ж таки хочу, щоб ми з вами сконцентрувалися ні на часі, коли він буде узгоджений, а саме, як ви кажете, ми підкреслили, тому, щоб він повністю відповідав новому Закону "Про дошкільну освіту", я ще раз хочу це підкреслити.

КОНОВАЛОВА А.А. Володимир Анатолійович, обіцяю, без вашого персонального погодження на Кабмін документ не піде.

ВОРОНОВ В.А. Дуже дякую. Зафіксували. Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги. Скажіть, будь ласка, чи хтось хоче, є необхідність обговорювати? Є необхідність обговорити.

Будь ласка, Роман Павлович в першу чергу, потім пані Надія.

ГРИЩУК Р.П. Вітаю всіх. В мене по темі, але не зовсім. В рамках розробки нормативно-правових актів і Закону "Про дошкільну освіту", у нас сталася невеличка біда, яку ми з Сергієм Віталійовичем спробували доволі оперативно вирішити. Це те, що на виконання закону, коли оновлювалася нормативка, ми скасували Постанову Кабінету Міністрів 1243, яка регулювала в тому числі 50-відсоткову знижку на харчування для багатодітних родин у дитячому садочку. Ми з Сергієм Віталійовичем оперативно включилися, було прийнято після того рішення Кабінету Міністрів рекомендувати органам місцевого самоврядування залишити ті 50 відсотків знижки для батьків.

Пані Анастасія, в мене прохання до вас як до профільного міністра промоніторити виконання цієї рекомендації, чи дійсно дотримуються цієї рекомендації, чи... У нас виникла така ситуація, коли ми гарними намірами зробили так, що багатодітні родини у дитячих садочках можуть залишитися не без харчування, а платити повну суму за харчування. Тобто промоніторити громади, де стовідсоткова компенсація, де 50-відсоткову знижку залишили, а де взагалі немає цієї компенсації. Дякую.

КОНОВАЛОВА А.А. Да, дуже дякую, пане Роман. Дійсно, на виконання закону була прибрана ця норма. Формально закон дійсно покладає таку відповідальність на місцеві громади, але з урахуванням важливості демографічної ситуації сьогодні в Україні дуже важливою є, я погоджусь з вами, підтримка сімей. Дуже дякуємо за те, що ви нам допомогли швидко повернути норму. Ми зі свого боку направимо запит на область... для того, щоб з'ясувати, як виконується, чи виконується ця рекомендація.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Анастасія. Роман Павлович, сподіваюсь, ви ОТРИМАЛИ відповідь.

Пані Надія Лещик, освітній омбудсман, будь ласка, вам слово.

ЛЕЩИК Н.В. Доброго дня. Хочу запитати у Міністерства освіти. 12 червня був прийнятий Наказ про Типові штатні нормативи закладів дошкільної освіти. Він, наказ набрав чинності з 1 вересня, але до нас надходять звернення від педагогічних працівників закладів дошкільної освіти, що не всі громади затвердили штатні нормативи, штатні розписи закладів дошкільної освіти. Чи відслідковуєте ви цю ситуацію і чи є, можливо, перелік громад, які не затвердили? Тому що при цьому порушуються права працівників дошкільної освіти. Як воно?

КОНОВАЛОВА А.А. Так, пані Надія, це дуже важливе питання. На сьогодні якщо типові штатні нормативи в нас сьогодні говорять про граничну кількість працівників, то закон чітко регламентує кількість педагогічних працівників, зокрема вихователів, на кількість дітей. Це є регламентовано, і ми дуже багато фіксуємо фактів невиконання цієї норми як з точки зору граничної наповненості рук на кількість вихователів, так і з точки зору того, що на сьогодні вихователів змушують, це так пишуть вихователі, змушують працювати 6 годин замість 5, як це унормовано законом.

Ми звернулися до профспілок і будемо мати з ними очну зустріч. Тому що ми маємо допомогти вихователям захищати свої права, ми маємо допомогти громадам звернутися до закону і, власне, його не порушувати. Тому що насправді вже є навіть приклади трудових справ, де вихователі їх виграли, їм повернули кошти, компенсували. Звичайно, ми не будемо закликати вихователів йти до суду, але є механізми чіткі, які допоможуть вихователям захистити свої права. Ми над цим працюємо. Факти порушень є і вони непоодинокі.

ЛЕЩИК Н.В. Тут питання, як спонукати громади затвердити типові штатні нормативи в закладах дошкільної освіти так, щоб права не порушувалися. Давайте об'єднувати зусилля в цьому питанні.

КОНОВАЛОВА А.А. Я абсолютно погоджуюся, і треба об'єднуватися з вами, і з профспілками. Але треба вже приймати якісь рішення, давати рекомендації також вихователям. Тому що тут навіть справа не в типових

штатних, а в прямій нормі закону. І тут ми дуже вдячні за те, що законодавчо закріплені ці норми. Це захист якості освітнього процесу і захист педагогічних працівників дошкільної освіти, порушується пряма норма закону, адже пройшло більше пів року. Вже немає жодних причин... Тобто до того казали, що штатні нормативи не дозволяють, хоча дозволяли, вже тепер все дозволяє, все одно не виконується. І ситуація, дійсно, критична в громадах і ми втрачаємо працівників дошкільної освіти масово.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, чи є ще запитання до пані Анастасії?

Якщо немає, в мене є прохання, можливо, подумати над тим, щоб зробити якийсь додатковий роз'яснювальний лист громадам про те, що вони, ще раз наголосити на тому, що вони можуть встановлювати будь-які заробітні плати своїм вихователям. Зараз ми говорили з вами, здається, на цю тему, да, ми зробили моніторинг по громадах. Є громади, які прочитали закон новий, але не встигли через там один нормативний акт, який був там в січні, здається, затверджений чи на початку лютого, вони не встигли це закласти в свої бюджети, тому пішли встановленням надбавок. Це добре, це взагалі непогано насправді. Багато громад, як ми і очікували, почали підвищення заробітних плат вихователям, які вже по деяких громадах досягають і 20 тисяч, і вище, але, можливо, є сенс зробити якійсь роз'яснювальний лист, щоб вони зараз під час формування своїх бюджетів, заклали наперед ці суми в бюджети. Бо вихователі, які отримують доплату, вони до неї ставляться теж як до доплати, як до чогось, що може раптом зникнути наступного року. І це якраз було би, якщо вони все одно планують додаткові свої видатки на дошкілля, то було б варто їм ще раз наголосити на можливості і бажаності внести це вже в бюджети і в їх оклади.

КОНОВАЛОВА А.А. Сергій Віталійович, дуже дякую.

Але хочу наголосити на тому, що закон дозволяє встановлювати надбавки вищі за ті, що регулюються Кабміном. Закон не дозволяє виходити з тарифної сітки. Тобто, умовно кажучи, дійсно будь-яка надбавка може бути надана... .

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Анастасія, дозволяє, в цьому і була суть закону.

КОНОВАЛОВА А.А. Да, але оскільки там прописано саме: можуть встановлювати додаткові надбавки, то, ну, додаткові надбавки і можуть встановлюватися. Тобто немає в тексті закону: можуть встановлювати будь-які доплати. Надбавки можуть встановлювати дійсно більші за ті, що прописані в постановах Кабміну, наприклад, престижність професії, сьогодні від 5 до 30, може бути, 40, 50 і більше. Але посадові оклади... .

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Володимирович, будь ласка.

\_\_\_\_\_. Відповідно до частини другої статті 28 Закону абзац третій: засновники державних і комунальних закладів дошкільної освіти мають право встановлювати посадові оклади, доплати, надбавки та грошові винагороди у розмірі, що перевищує розмір, визначений Кабміном.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власне, ми вже говорили з деякими громадами і з деякими областями, які взялися за те, щоби поговорити зі своїми громадами, і ці доплати вже інкорпорувати в посадовий оклад. Будемо дуже вдячні, якщо ви розглянете таку можливість додаткової інформації про це з боку Міністерства освіти.

КОНОВАЛОВА А.А. Очевидно, нам самих себе треба поінформувати, я за це вибачаюсь. І ми надамо додаткові роз'яснення надішлемо областям і громадам.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Шановні колеги, чи є ще запитання по цьому питанню порядку денного? Немає. Можемо переходити до прийняття рішення.

ВОРОНОВ В.А. Сергій Віталійович, я хочу ще раз подякувати, що ми звертаємо увагу на імплементацію нового Закону "Про дошкільну освіту". І хочу запропонувати, щоб ми таку традицію продовжували і через декілька засідань комітету ще раз могли поставити це як контрольне питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Володимир Анатолійович, завжди працюючи на упередження, ми це вже поставити в проект рішення комітету, тому обов'язково буде контрольне питання.



ВОРОНОВ В.А. Да, тому що ми бачимо, що є речі, над якими ще треба працювати і окремо з МОН, і з МОН, і з громадами.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Це вже є у рішенні комітету.

Шановні колеги, ставлю на голосування проект рішення комітету, який вам всім розісланий. Хто – за? Прошу проголосувати.

ВОРОНОВ В.А. Воронов, підтримую.

ЛИС О.Г. Лис – за.

ГРИЩУК Р.П. Грищук – за.

ППА Н.Р. Піпа – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто – утримався? Проти? Немає.

Дякую, колеги. Одноголосно. Рішення прийнято.

Переходимо до третього пункту порядку денного. Пункт третій: про окремі питання організації національного мультипредметного тесту у 2026 році та державної підсумкової атестації для випускників 9-го класу у 2027 році.

Доповідачем є пані Тетяна Вакуленко, директор Українського центру оцінювання якості освіти, співдоповідачами – Сергій Валерійович, Сергій Віталійович. Пані Тетяна, будь ласка.

ВАКУЛЕНКО Т.О. Добрий день, шановні колеги, намагатимуся в одній презентації висловити ключові питання, а надалі буду готова до роз'яснень і спілкування щодо змісту цієї презентації.

Власне, говорили минулого комітету про те, чи можлива модель дводенна національного мультипредметного тесту у наступному році. Одразу хочу зауважити, що коли ми говоримо про дводенну модель НМТ, ми не маємо на увазі, не розглядаємо варіант, коли одразу в послідовні дні ми зобов'язані будемо проводити для тих самих учасників тести другого дня, адже ці питання доволі складні і пов'язані з логістикою. Ми говоримо про перенесення другої частини або про розділення того чотиригодинного тесту, який є на сьогодні, у два окремі дні, які можуть відбуватися непослідовно.

Для організації цього оцінювання, а висновком цієї частини моєї презентації буде те, що це можливо, але для організації цього оцінювання нам потрібно буде присутньо зміни деякі наші технічні цифрові процеси, зокрема розподілення учасників, зокрема робота тимчасових екзаменаційних центрів. І ми плануємо, що оцінювання у межах цієї моделі може відбуватися двозмінним і буде відбуватися двозмінним для збереження дат прикінцевих та ключових дат вступної кампанії.

Всі ці процеси, для їхнього запуску нам потрібний час, і саме тому ми вже сьогодні, щойно ми завершили і лише зараз оприлюднили результати НМТ-2025, зверталися і до комітету, і до міністерства для того, щоб ми ухвалили певне рішення. Маємо усвідомлювати, що ця модель пов'язана із певними новими викликами, із якими не зіштовхувалися учасники НМТ-2025. Це виклики, пов'язані із доїздом осіб із територій, наближених до активних бойових дій, до тимчасово екзаменаційних центрів, це тривоги і також це питання учасників з-за кордону. Про ці всі виклики ми говорили минулого року... минулого, перепошую, разу, але бачу, що загалом позитиви від цієї моделі, та ці негативи можуть знівелювати з огляду на те, що учасники зауважують про складне психологічне навантаження одnodенної моделі. І бачу, що багато хто, і, зокрема, колеги з комітету проводять голосування, де частина учасників дійсно говорить про потребу проводити оцінювання у межах дводенної моделі.

Дводенний формат цілком реалістичний. Ми готові до його запровадження за умови ухвалення рішення найближчим часом.

Щодо фінансування, покажу останній слайд. Але загалом якщо Міністерством фінансів України, Міністерством освіти України буде ухвалено рішення про те, щоб наш дефіцит погасити, то ми зможемо провести це оцінювання без додаткових ще раніше не запитуваних коштів, але про це згодом.

Друге питання моєї частини презентації – це питання про державну підсумкову атестацію і про запровадження ДПА в першу чергу для 9-класників, але маємо розуміти, що запровадження ДПА для 9-класників, це частина великої моделі освітніх оцінювань з описаних і зображених у відповідній стратегії. І почали ми насправді вже певну роботу з ДПА-4. Чому? І тут одразу відповім на закиди колег, які наразі коментують можливість проведення ДПА-4 як засторогу

або навпаки як пересторогу для ДПА-9, це не так. ДПА-4 є майданчиком, на якому ми хочемо пропілотувати певні речі. І завдяки через ДПА-4 дійти до ДПА-9. Одразу зауважу, що вже сьогодні український центр провів два етапи пілотування державної підсумкової атестації для 4-класників. І ми вже сьогодні маємо технічні вимоги, тобто документ, який описує спеціальну онлайневу платформу, через яку будуть забезпечуватися ключові заходи щодо моделі державної підсумкової атестації.

Тут важливо, і на сьогодні ми вже бачимо, на жаль, через публікацію наказу про ДПА-4 ми бачимо певні маніпуляції з боку громадян про те, що ДПА-4 у форматі ЗНО, а саме так звучить це оцінювання в певних нормативних документах, - це черговий ризик, це черговий стрес для учнів 4-го класу і це щось, що немає бути в умовах воєнного стану, коли і так стресів забагато.

Насправді основна мета державної підсумкової атестації і спеціального онлайневої платформи для її забезпечення – це агрегація даних в системі освіти і надання зворотного зв'язку, і це первинна мета, надання зворотного зв'язку про результати оцінювання і про те, якими є слабкі і сильні риси учасників певного класу та учнів певної вікової когорти саме для них і для їхніх батьків, для вчителів і вчительок. За результатами ДПА-4 ніколи не передбачалося і не може передбачатися, це фіксується у відповідному Законі "Про освіту", або не може передбачатися ані відрахування учня 4-го класу, не може передбачатися ані будь-яка інша діяльність, яка перешкоджає здобуттю освіти дитини. Навпаки, це про розуміння того, що дитина може на сьогодні і як їй допомогти через, власне, цю спеціальну онлайнову платформу, ми можемо відповісти на це питання, як їй можна допомогти здобувати якісну освіту.

Ми говоритимемо дуже детально про результати пілотування Державної підсумкової атестації впродовж двох років, це минулий рік і цей рік ДПА для 4-го класу. Але найголовніші результати нашої роботи вже тут позначені. По-перше, ми запропонували понад 2 тисячам учнів минулого і цього року пройти ДПА за оновленою моделлю. Це були заклади освіти, які готові були з нами співпрацювати. Ми ці заклади спеціально готували, розробляли для них рекомендаційні матеріали, завдання і, власне, форму для надання нам зворотного

зв'язку. По 2 тисячі учнів і цього, і минулого року виконали завдання. Ми побачили характеристики тестових завдань, а також характеристики інших видів робіт, які будуть частиною ДПА. І побачили, що це цілком масштабована історія, що той шлях, який ми йдемо, адекватний і, власне, той, яким потрібно йти.

Одразу зауважу, що в межах ДПА-4 і надалі в межах ДПА-9 ми говоримо не лише про тестові завдання в класичному їхньому розуміння, а й, звичайно, про те, що діти писатимуть відповіді на певні питання, що діти розв'язуватимуть поетапно певні задачі, читатимуть тексти. Тобто робитимуть насправді все те, що вони роблять у щоденній своїй навчальній діяльності. Це, по суті, не буде відрізнятися від тієї роботи, яку вони проходять у школі щодня. І в нас буде навіть один інноваційний елемент роботи в стандартизованих оцінюваннях, в Україні ще не використовувався, це оцінювання усних відповідей учнівства. Оцінюватимуть роботи як і в межах пілотування, так і надалі самі вчителі тих учнів, яких вони навчають, і нам вони лише через спеціальну онлайн-платформу повертатимуть результати цього оцінювання.

Тут ви бачите ті напрацювання моделі державної підсумкової атестації, які є на сьогодні. Зрозуміло, що із фіксацією основних елементів реформи Нової української школи у межах старшої школи, старшої профільної школи, а саме деталізація того, що є ліцеї академічного і професійного спрямування, деякі ці елементи будуть уточнюватися. Але ключові ідеї загальної системи державної підсумкової атестації – це класи, в яких вона проводиться, це те, що є обов'язкові... що це обов'язкове оцінювання для всіх здобувачів відповідної освіти, що вона охоплює ключові галузі і що вона реалізовується з елементами зовнішнього незалежного оцінювання на спеціальній онлайн-платформі.

Елементи зовнішнього незалежного оцінювання – це не формат ЗНО, тобто це не про переїзди дітей в інші пункти тестування, а це про те, хто розробляє інструменти, як їх подає і що відбувається під час проведення оцінювання.

Для імплементації нової моделі державної підсумкової атестації ми просили у Міністерства освіти і науки України, у Міністерства фінансів України про розширення штату українського і регіональних центрів оцінювання і вирішили, що це можна зробити у межах двох етапів, це 2026 і 2027 рік.

Маю хорошу новину вже на сьогодні, у 2026 році у проекті бюджету, який ми щойно отримали, ми маємо інформацію про те, що нам уже виділено 45 штатних одиниць для підготовки до проведення ДПА в 4-му і 9-му класі. Маю зазначити, що це величезний крок, насправді із моменту започаткування ЗНО такого посутнього розширення нашого штату не було, а враховуючи те, наскільки за останні роки зросли обсяги нашої діяльності, це феноменальне досягнення. Я дякую всім причетним за те, що перший великий крок до імплементації моделі ДПА зроблено.

Тепер про наступні кроки і про те, наскільки реалістично мати сформовану систему ДПА, наприклад на 2027 рік. У 2025-му, в 2024 році ми провели два етапи пілотування ДПА-4. Але ми маємо пропілотувати ДПА-4 також і на дещо розширеному варіанті. Якщо минулі два роки це було по 2 тисячі учасників, тепер ми хочемо мати 10 тисяч учасників, але вже через спеціальну онлайн платформу, яка, до речі, розроблятиметься за кошти Світового банку, для того щоб переконатися у спроможності педагогів і в спроможності нас реалізовувати цей новий цифровий продукт для забезпечення адміністрування оцінювань.

Зауважу, що український центр ще ніколи не довіряв повністю всі процеси адміністрування оцінювань представникам на місцях без нашого контролю. Ми завжди самі розподіляємо учасників зовнішніх незалежних оцінювань, ми самі надаємо матеріали для імплементації оцінювань на місці. Тут ми плануємо, що через цю спеціальну онлайн платформу фактично заклади створюватимуть собі спеціальні вікна та вони матимуть свої спеціальні онлайн осередки, у яких вони самі виконуватимуть частину тієї роботи щодо розділення учасників, щодо створення комп'ютерних центрів, яку раніше брали на себе ми централізовано.

Тому в 2026 році, це буде пілотування ДПА для 4-х класів уже з використанням спеціальної онлайн платформи. В 2027 році ми будемо готові до того, що ми надаватимемо всім закладам освіти України, які мають початкову ланку, матеріали і роботу, інструменти для роботи на спеціальній онлайн платформі для того, щоби можна було здійснювати таке оцінювання самостійно, і, власне, ДПА-4, можна говорити, що буде започатковано в повному форматі у 2027 році. І тоді вже далі наступні роки, зрозуміло, що з врахуванням певних

критичних проблем, потреб, які неодмінно виникатимуть, це процес розвитку, ми готові будемо постійно надавати такі матеріали. І державна підсумкова атестація в 4-му класі тоді вже, можна сказати, буде зреалізовуватися щорічно так само, як реалізуються інші освітні оцінювання, за які відповідають українські регіональні центри оцінювання якості освіти.

Щодо ДПА-9. Так швидко перейти до безпосереднього всеохопного оцінювання в межах ДПА-9 ми не зможемо, адже на сьогодні ми лише отримали ці ставки з 1 січня 26-го року. Відтак з 1 січня 26-го року почнемо роботу із запрошення колег. Зрозуміло, що ми вже шукаємо на сьогодні фахівців і невдовзі оголосимо про те, що відкриваємо вакансії. Але все одно ми з 1 січня запросимо фахівців до роботи, надалі ми візьмемо час для того, щоб напрацювати інструменти оцінювання з ключових двох галузей: а це мовно-літературна в частині української мови, математична освітня галузь. І хочемо восени 26-го року провести пілотування інструментів з цих двох галузей, апробувати тестові завдання, перевірити те, наскільки учні 9 класу, їхні учителі готові до виконання цих тестових завдань і готові до роботи в спеціальних середовищах, та з виконання цих тестових завдань.

Тоді в 27-му році за аналогією з ДПА-4 ми будемо готові пілотувати ДПА-9 уже з використанням спеціальної онлайнної платформи. По суті, різниця використання спеціальної онлайнної платформи в ДПА-4 і в ДПА-9 – це її функціонал в межах виконання тестових завдань. Для ДПА-4, ми наголошуємо на тому, що всі оцінювання мають відбуватися в класичному для цих дітей форматі, тобто в паперовому, не на комп'ютерах. Ми будемо надавати матеріали через спеціальну онлайнну платформу, а далі заклади освіти тиражуватимуть їх і вноситимуть уже результати оцінювання, а не самі відповіді учнів.

Для ДПА-9 уже ситуація не зовсім така. Завдання із закритими форматами, тобто, наприклад, завдання з математики, які передбачають уведення відповіді, завдання з української мовно-літературної галузі, які передбачають написання коротких фрагментів тексту, можуть бути здійсненні в комп'ютерному форматі. І саме тому в 27-му році восени ми хочемо пропілотувати на 10 тисячах учнів 9 класу таку нову форму атестації із застосуванням спеціальної онлайнної

платформи. Тоді вже в 28-му році ми будемо готові до того, що, щоб надати можливості закладам освіти проводити всеохопну державну підсумкову атестацію з цих двох ключових галузей. А в цей час знову ж таки у 27-28-му році ми напрацюємо матеріали з інших ключових так само галузей, які будуть охоплені ДПА, а це природничо-наукова, суспільно-гуманітарна та іншомовна освітні галузі, тобто ті освітні галузі, через комплекс яких, а це мовно-літературна, математична і ці три, які я щойно назвала, можна буде забезпечити не тільки підсумовування базової освіти здобувача відповідного рівня освіти, але ще й забезпечити вступ до ліцеїв академічного і професійного спрямування за умови наявності відповідного конкурсу.

Державна підсумкова атестація – це дуже амбітне завдання. Адже якщо говорити кількісно, то на сьогодні ми оцінюємо фактично учнів одного року навчання, а тут у межах нашої діяльності ми в межах в тому одному році будемо працювати із трьома вибірками учнів, навчання яких все одно має завершуватися квітнем-травнем. Тобто ми говоримо про одні й ті ж самі часові періоди, про мільйони фактично вже здобувачів початкової і базової, і старшої профільної освіти. Але мати таку інформацію на державному рівні – це є ключовий елемент розвитку державної політики і інформування держави про те, що на сьогодні набувають, яких компетентностей на сьогодні набувають здобувачі, конкретні здобувачі освіти, а не просто репрезентативна їх вибірка, а конкретні здобувачі освіти у межах певного року, у межах певних населених пунктів.

Щодо коштів і вартості оцінювань на наступний рік. Ми робили запит до Міністерства освіти і науки як до центрального розпорядника коштів на бюджет обсягом 508 мільйонів гривень. І я нагадаю, що Український центр відповідає не лише за НМТ або розширення ДПА, а відповідає за проведення вступних іспитів в магістратуру, аспірантуру, моніторингів, незалежного тестування у межах сертифікацій, відтак ці кошти мали бути розподілені українськими регіональними центрами на всі освітні оцінювання.

На сьогодні ми бачимо в доведених видатках 469 мільйонів гривень, і поки що залишається не забезпеченою потреба в 39 мільйонів гривень, де основним елементом є деякі витрати на цифровізацію. Зокрема, великим питанням постає

оплата сертифікатів, точніше оплата експертизи для отримання сертифікатів про комплексний захист інформації, які, очевидно, потрібні установі, яка проводить цифрові оцінювання. І так само ми говорили минулого разу і зверталися до комітету про те, що якщо так збільшаться обсяги роботи колективу українських регіональних центрів, важливо також забезпечити підвищення зарплат фахівців цих установ на 20 відсотків. І з урахуванням нових ставок, які ми щойно отримали для проведення ДПА, це буде додатково 42 мільйони гривень. Якщо ця потреба буде забезпечена, а це 81 мільйон гривень, то, безумовно, ми зможемо провести впровадження модель оцінювання і так само здійснити ці підготовчі елементи до ДПА-4 і ДПА-9, про які щойно йшла мова.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Тетяно. В мене питання до вас і до Міністерства освіти одночасно. Цей запит, який видавали, ви давали 509 мільйонів, чи 508, в Міністерство освіти. А Міністерство освіти і Міністерство фінансів подали який запит? Пані Надія і пані Тетяна, хтось із вас може сказати?

ВАКУЛЕНКО Т.О. Наскільки я розумію, оскільки у нас части на коштів цих стояли в дефіциті, в первинному запиті все було в тому обсязі, який ми просили, тобто це 508 мільйонів гривень, але коли мова вже йшла про перші напрацювання щодо дефіциту, то потреба в цифрових елементах системи не озвучувалася, не озвучувалася і не була подана до Міністерства фінансів. Тобто про те, що там ще є 39 мільйонів КСЗІ, охорони і всього того, що стоїть у нас як частина послуг, плюс невелика частина капіталки, а це фактично ремонти на ці ставки, про це мова не йшла і не обговорювалися ці питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Окей. Пані Надія, може ви в курсі чого не подали? Я говорив з Міністерством фінансів прямо перед голосуванням за бюджет плюс-мінус, і Міністерство фінансів ми піднімали питання між собою про УЦОЯО, Міністерство фінансів сказало, що вся цифра, яка подана, була нами задоволена. І якраз вони не хочуть повторення щорічної історії, коли ми на засіданні комітету просимо виділити додаткові гроші на оцінювання. І заступник міністра прямо



сказав, все, що було подано, все було задоволено. І от питання, чого ж не подали? Це ж не така велика сума.

КУЗЬМИЧОВА Н.Ю. Додатково потреба подавалась 51 мільйон 224 тисячі, це з урахуванням 45 штатних одиниць і залучених за договорами ЦПХ. Зараз, хвилинку, подивлюсь, яку нам насправді погодили.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Просто первинна подача, первинний запит УЦОЯО до МОНу був 508 мільйонів. Вони отримали на 39 менше. 39, це якраз історія з комп'ютерними, КСЗІ і з усіма іншими ІТ-штуками. От питання, на якому етапі, тобто Міністерство фінансів не задовольнило, чи все ж таки їм не подали?

КУЗЬМИЧОВА Н.Ю. Не можу відповісти на це питання, тому що скоріше за все, пані Тетяна, напряду комунікувала з профільним заступником.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Окремо поговоримо з профільним заступником, бо Міністерство фінансів каже, що ми задовольнили все, що подано. Це буде знову проблема шукати додаткові джерела для додаткових видатків.

Добре. Повертаючись до нашого питання, і при чому давайте до ключової частини з них – один день чи два дні. Пані Надія, яка позиція Міністерства освіти і науки – в один день чи в два дні? Ризики ми зрозуміли, мене, чесно кажучи, більше за все турбує, наприклад, ризик того, що ми не можемо це робити два дні поспіль для одних і тих самих дітей. Це мене турбує найбільше, наскільки я зрозумів, пані Тетяна, я правильно зрозумів, чи помиляюсь? Тобто ми можете... .

ВАКУЛЕНКО Т.О. Абсолютно так, ми не можемо гарантувати, що ці дні будуть поспіль для однієї людини. Ми загалом зараз розглядаємо можливість спочатку проведення оцінювань усіх з якихось двох предметів. І якщо чесно, ми розглядаємо первинно історія України плюс предмет за вибором спочатку для всіх учасників, а потім українська мова і математика.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Логіка зрозуміла. Приховано в цьому питанні щось є. Але я до чого, якщо ми зможемо забезпечити два дні поспіль, то це принаймні хоча б рівні умови. Якщо ми забезпечуємо два дні з серйозним зазором часовим, то ми,

давайте будемо відверті, для дітей в деяких країнах це просто буде вдвічі дорожче, і це мова іде не про вартість маршрутки, вибачте, з одного населеного пункту в інший населений пункт. Це будуть кошти, щоб проїхати якусь частину Європи, що коштує недешево. Можливо, це буде потребувати додаткової ночівлідесь і... . Ми говоримо про те, що це в деяких країнах, особливо в тих, в яких ми знаємо, що у нас невелика кількість центрів тестування або в яких до її справді займає там декілька сотень кілометрів, це може бути реальною проблемою. Ми тоді ставимо не зовсім рівні умови. Я розумію, що цих дітей щороку приблизно 20 тисяч, і порівняно в Україні в десяток разів більше. Але менше з тим, це все одно частина людей, які будуть в нерівних умовах. Така сама може бути проблема з дітьми в прифронтових регіонах. Там можуть бути свої безпекові фактори, вже, напевно, не фінансові, а реально безпекові фактори або логістичні фактори, які можуть не дати дістатися. Ще є питання по додатковій сесії. Це теж можуть бути нюанси, особливо якщо, уявімо собі гіпотетичну можливість, що в обидва дні, коли б дитина не приїжджала на НМТ, спрацьовувала, наприклад, була повітряна тривога, була реальна ракетна, потім бомбова небезпека, дитина не змогла здати ні в перший раз, ні в другий раз, і в неї залишається все ще чотири предмети на додаткову сесію. І тоді може виникнути важка історія, що вона ледь не в один день буде змушена здати, або якщо в два дні, то там вже не буде зазору, скажімо, в тиждень або в два, а вони просто можуть бути поспіль, причому в першу зміну, потім в другу зміну, або навпаки. Тобто це можуть бути додаткові речі.

Як ви думаєте, чи це виправданий ризик? Я до пані Тетяни. І в цьому контексті загальне питання до Міністерства освіти і науки, а як ви бачите, все ж таки один день чи два дні, враховуючи всі можливості?

ВАКУЛЕНКО Т.О. Я тут уточню про додаткову, наприклад, сесію. Да, однозначно може виникнути така ситуація, і швидше за все виникне ситуація, що дитина поспіль проходитиме оцінювання в послідовні дні в межах додаткової сесії, якщо вона пропустила обидва етапи оцінювання, тому що кількість днів додаткової сесії обмежена. Але зрозуміло, що ми одразу закладаємо в модель неможливість проходження оцінювання в межах одного дня. Тобто, наприклад, навіть якщо кількість учасників додаткової сесії буде невелика, ми все одно не

поставимо вибіркові і обов'язкові предмети в першу і другу зміну для того, щоб не сталася ситуація, коли учаснику чи учасниці доведеться переїздити.

Тому що чому ми не можемо проводити в послідовні дні оцінювання для учасників, наприклад, основної сесії? Тому що у нас дуже динамічна мережа. Тимчасові екзаменаційні центри є такі, які можуть працювати лише в першій половині дня, є такі, які можуть працювати лише в такі-то дні, не можуть працювати в інші. Тобто цілком ймовірно, що дитина буде складати НМТ в додатковій сесії у різних тимчасових екзаменаційних центрах в послідовні дні. І їй доведеться один раз приїхати там, не знаю, в центр міста, а інший раз на околицю в межах сусідніх днів, проходячи оцінювання з мови і математики, а далі історії України і предмету за вибором чи навпаки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Набагато гірше, якщо в перший день вона буде здавати в Кракові, а другий день у Варшаві. Це, мені здається, набагато гірша ситуація. Я розумію, що це мало ймовірно, але... .

ВАКУЛЕНКО Т.О. Взагалі за кордоном буде дуже багато питань, і ми будемо максимально працювати з нашими партнерами за кордоном. Але за кордоном виникатиме багато питань щодо того, що вони якісь дні можуть забезпечувати, якісь ні. Нам доведеться серйозно підлаштовуватися і намагатися шукати якісь динамічні моделі розсадження учасників. Тому що закордонні тимчасові екзаменаційні центри працюють специфічно. Деякі з них, наприклад, ті, які знаходяться у Великобританії, в Португалії, вони не готові проводити оцінювання в межах перших змін, тому що для них це зарано. Деякі не будуть готові проводити оцінювання в межах якихось вихідних. Тому що є національні свята, є свята, пов'язані із специфікою там самої локації, є свята самих закладів освіти. Тому за кордоном виникатиме багато логістичних питань, які нам доведеться вирішувати, це очевидно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Надія, давайте все ж таки до позиції Міністерства освіти і науки. Як ви думаєте?

ПША Н.Р. А можна тут питання уточнююче? Чи можна для закордонних провести... .

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Наталія, можна одну секундочку, я все ж таки позицію Міністерства освіти і науки, якщо дозволите, бо ми одне і те саме питання обом задали, а потім одразу вам.

КУЗЬМИЧОВА Н.Ю. Але я думаю, що зважаючи на те, що НМТ – це інструмент для вступу до вищих навчальних закладів, то логічніше передати слово спочатку моїм колегам по вищій освіти, тому що саме з ними це опрацьовувалося, для того щоб зараз думка школи не йшла врозріз з попередніми напрацюваннями.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

Олеже Ігорович.

ШАРОВ О.І. Дякую.

Шановні народні депутати України, шановні присутні! Міністерство освіти і науки, наш директорат зокрема, аналізували цю ситуація, вона, в принципі, є такою, де важливі обидва рішення. І в листі, підписаному заступником міністра освіти і науки, прописано, що ми готові реалізувати це рішення, яке буде передбачено законом або рекомендаціями Комітету з питань освіти, науки та інновацій Верховної Ради.

Водночас з того аналізу, що ми провели, виходить картинка приблизно така. Для 80 відсотків учасників національного мультипредметного предметного тесту, які знаходяться в тиліових регіонах України, в принципі, дводенна модель є кращою з точки зору психологічного навантаження, з багатьох, багатьох інших причин. Щоправда виникли два нюанси. Нюанс перший. Нерівна кількість днів між складанням першого і другого дня, а я думаю, що рівну кількість днів забезпечити, виявиться, принципово неможливим. І це буде критиковано, можливо, більше ніж складання в один день. І другий ризик, який виникне, – це масове перенесення для цієї категорії вступників на додаткову сесію. При сьогоднішній моделі навіть при достатньо тривалій тривозі в тиліових областях, де

тестування відбувається не в укриттях, бо у всіх прифронтових областях тестування в укриттях, а там, де не в укриття, тривала тривога примушує призупинити проведення тестування, і потім, коли закінчується термін тривоги, самі учасники не прагнуть за дуже, дуже екзотичними виключеннями перенесення на додаткову сесію, але готові пройти в класи і завершити складання тесту. В умовах дводенної моделі доведеться організовувати двосесійну модель в межах кожного дня з 10-ї і 14-ї годин. І зрозуміло, що фактично навіть година тривоги буде призводити до того, що відповідні учасники будуть в повній відповідності до регламенту відправлятися на додаткову сесію. Ми не впевнені, що для них це буде зручніше. Тим більше враховуючи практику, що сьогодні, коли виникає вибір, переноситися на додаткову сесію чи повертатись в клас і закінчувати складати тест, вибирають майже поголівно закінчувати складати тест.

І міністерство намагається бути солідарними з тими дітьми, частин учасників НМТ, які по відношенню до складання НМТ знаходяться в найбільш складному положенні. Це ті, що знаходяться за кордоном, і ті, що знаходяться в прифронтових регіонах, навіть не більше 20 відсотків, бо вони дійсно знаходять в найгіршому положенні.

Тому те, що ми це зазначили, якщо комітет не надасть ніяких рекомендацій і не буде рішення народних депутатів у законі, то міністерство буде орієнтуватися на ту модель, яка реалізована в 2024 і в 2025 році. Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Олеже. Вичерпно, особливо перша частина взагалі геніально. Ми подумаємо над проектом рішення після цього трішки більше.

Пані Наталя, будь ласка, потім Роман Павлович, потім пан Надія Лещик.

ПППА Н.Р. В мене фактично коротке уточнююче питання, бо я думаю, ви цю модель проглядали, але я не почула. Ми не можемо провести два дні, наприклад, в Україні ЗНО, так, це ЗНО, а за один день – за кордоном, враховуючи, що все одно діти в різних умовах перебувають. У наших і тривоги, у наших дітей за кордоном нема тривог, але інша складність добирань.

ВАКУЛЕНКО Т.О. Так, тут і питання логістики, і проведення, це надзвичайно складна логістика. Лише із важливого і системного – це порівнюваність потім результатів. Я не думаю, що адекватно порівнювати результати в межах однією вступної кампанії осіб, які пишуть 4 години з перервою 20 хвилин, і тих, які пишуть 2 по 2, наприклад, перебуваючи і проживаючи не дуже далеко до тимчасового екзаменаційного центра.

У нас немає таких даних для порівняння, тому що ми ніколи не проводили оцінювання, наприклад, з тих саме предметів, в межах двозмінної моделі, однозмінної 4 і, так, у нас нема з чим порівнювати. Але впевнена, що на другий блок предметів впливатиме присутність те, в якій моделі ці предмети склалися.

ППА Н.Р. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Роман Павлович, будь ласка.

ГРИЩУК Р.П. Мені здається, що я тут один із небагатьох, хто дійсно підтримує модель двох днів, незважаючи на всі ці нюанси, про які ми казали. Тому що дійсно зараз це одне з найбільших нарікань від батьків, причому не тільки ті, хто здавали за кордоном, а тих, хто здавали і Києві, і в інших містах. Дійсно, момент того, що ми не можемо забезпечити рівну кількість днів, можуть створити питання. Тобто якби в когось розуміння було, що чітко 24 години між складанням першої і другої є, то да. Але, наскільки я зрозумів, це неможливо забезпечити, і може бути певний діапазон, тобто від 5 тижнів... від 5 днів до 10, тобто в когось між складанням першої частини і другої частини.

У мене у зв'язку з цим питання. Якщо ми все ж таки зупинимось на моделі двох днів, і це буде більше ніж один день паузи, в який момент ми будемо показувати результати дітям – після першого блоку чи в кінці після останніх двох?

ВАКУЛЕНКО Т.О. Безумовно, опрацьовуючи цю модель, ми для себе намагалися з'ясувати, як буде краще отримувати результати. І ми знайшли принаймні зараз рішення про те, що ми не можемо приховувати результати за

умови комп'ютерного тестування від учасників впродовж довгого періоду часу. Коли учасники писали роботи на папері, вони не отримували результати одразу, але вони мали із собою зошит, і вони могли перевірити свої відповіді, опрацювавши правильні відповіді, що розміщені на сайті, і фактично на наступний день вони вже могли переконатися в тому, що певну кількість завдань вони розв'язали, вирішили правильно, десь помилилися. Тут коли учасник не отримує тестової форми, точно матиме величезний психологічний стрес щодо того, що він якісь завдання виконав правильно/неправильно, він нічого не отримує після оцінювання, і це ненормально.

Якщо засторога про те, якщо учасник, який не пройшов, не склав поріг і далі він не з'явиться, розуміючи, що йому вже непотрібно приходити, адже вже немає шансів вступити, то саме тому на початку я говорила про проведення іспитів з історії України і предмету за вибором, де у нас фактично всі проходять успішно поріг склав/не склав, зовсім невеличка частка, ви пам'ятаєте, з презентації минулого тижня, не складає ці предмети, і лише потім запропонувати проходження оцінювання з української мови й математики, особливо з огляду на те, що з математики майже 12 відсотків учасників цього року не пройшли порогу склав/не склав, з 13,5 тих, хто загалом не пройшов поріг склав/не склав. Тобто в такий спосіб ми, хай дещо штучно, але скоригуємо розчарування тих вступників, які можуть передумати проходити другий етап іспитування через негативні результати першого.

ГРИЩУК Р.П. Так, це ще тоді до критиків дводенного можна додати про те, що ставлячи обов'язково англійську і предмет на вибір, ми для багатьох можемо стратегію складання якось змінити. Тому це теж можуть критикувати. Незважаючи на ці всі нюанси, незважаючи на те, що я б все ж таки показував результати в кінці останнього предмету, але ваші аргументи приймаю, я все одно підтримую дводенне складання НМТ.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Роман Павлович.

Пані Надія, будь ласка.

ЛЕЩИК Н.В. Я хочу перш за все сказати про те, що дводенне тестування через безпекові проблеми і ускладнений доступ за кордоном може спричинити ситуацію, що частина дітей не зможе здати це НМТ і відповідно втратить можливість вступити до закладів вищої освіти. Тому я за одноденне. І також я хочу підняти питання за певні маніпуляції щодо проведення ДПА, зокрема в четвертих класах. Ми маємо вже таке консультування, негатив від педагогічних працівників і батьків, і це вже підхопили медіа. Тому пропоную Міністерству освіти виступити з роз'яснювальними такими матеріалами, навіщо потрібне це ДПА, можливо, навести приклади закордонних країн, як реагують на ці всі тестування і так далі, для того щоб уникнути цих негативних наслідків. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Валерійович, будь ласка.

КОЛЕБОШИН С.В. Я не буду теж окремий виступ великий, це теж декілька тез. Ну, трохи... Ми просто сильно звикли після 20... .

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Валерійович ходить з блокнотиком, як на ЗНО.

КОЛЕБОШИН С.В. На ЗНО не можна.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не можна, да.

КОЛЕБОШИН С.В. Ми сильно звикли... Ми, це всі, я маю на увазі, що після 20-го року, що відмінюємо ДПА після 4-го, 9-го і 11-го із зрозумілих причин, не кажемо, які зараз, не обговорюємо, але тези про те, що треба пояснювати окремо освітянській спільноті, навіщо ДПА після 4-го, це така собі теза, мені здається. Воно потрібно просто, але комунікувати, що ДПА у формі ЗНО – це не про те, що діти 4-го класу дев'ятирічки і десятирічки поїдуть по центрах якихось, їх будуть металодетекторами обшукувати, звісно, що ні. Тому тут, да, про комунікацію важливо.

Декілька моментів, які я побачив в інформації. По-перше, це спостереження, яке я побачив в інформації від УЦОЯО щодо відсотків видачі атестатів випускникам одинадцятирічок у 23-му і 24-му, і 25-му. У 23-му це було 64, у 24 році – це 60,6 приблизно відсотка серед всіх атестатів, і в 25-му, цьому році, - це



ближче до 67 приблизно відсотків, навіть трохи більше, серед всіх атестатів. Тобто інше, дельта – це заклади профтехосвіти, щоб ніхто не подумав, що у нас там 30 з чимось відсотків отримують там просто випускники якихось минулих років, я не знаю. Я про що, я про те, що декларована державою мета збільшувати кількість тих, хто обирає профтех з зрозумілих причин, вочевидь не б'ється з числами, які ми маємо, оскільки навпаки відсоток тих, хто обирає навчання те, що ми будемо називати в закладах академічного спрямування, воно навпаки зменшується. Трохи, але вже третій рік поспіль. Це просто інформація до відома.

І що мені не дуже подобається, це в тому плані, який пані Тетяна озвучила, це те, що ми з моєї точки зору, маючи розуміння, що нам ДПА у формі ЗНО після 9-го класу, в 20-му році цей закон був прийнятий, Закон "Про повну загальну середню освіту", і ми все одно в 27-му році в кращому випадку підемо в експеримент. Мені здається, що критично важливо було б встигнути в 27-му році одночасно з впровадженням старшої профільної школи впровадити універсальний механізм ДПА у формі ЗНО після 9-го класу. Бо це один з ключових моментів того, як дитина буде обирати академічний чи професійний ліцей, і який профіль вона буде обирати. Якщо ми в 27-му тільки пілотуємо, а в 28-му чи в 29-му впроваджуємо, то ті, хто підуть в 27-му, їхній вибір буде певною мірою такий емоційний, спотворений, такий, як зараз насправді після 9-го класу, тобто ніякий, якщо чесно, в більшості випадків.

От мені цей момент, вибачте за таке непарламентське формулювання, він не подобається. Я не знаю, що з цим робити. Я усвідомлюю, що як би ми зараз не хотіли, це як от з підручниками, ми не встигнемо в 27-му для всіх, але хотів би, щоб ми розуміли, що вхід в старшу профільну школу буде певною мірою спотворений внаслідок того, що у нас не буде універсального такого механізму рекомендаційного для дитини: іди туди на той профіль, він в тебе кращий, або іди на той профіль. Це просто щодо моїх таких спостережень рефлексії. Дякую.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Пані Надія, а як ви бачили перехід в старшу профільну школу після 9-го класу в 2027 році?

КУЗЬМИЧОВА Н.Ю. Ми обговорювали цей варіант, який, власне, зараз озвучував пан Сергій. Безумовно, це б було ідеальним варіантом – запровадження ДПА. Але зважаючи на реалії і на можливість його проведення в умовах військового стану і незнання ситуації, яка буде на 27-й рік, зараз рухаємось тим сценарієм, який запропонований представниками УЦОЯО.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так як буде відбуватися перехід з 9-го в 10-й, так само як зараз, це буде вільний вибір?

КУЗЬМИЧОВА Н.Ю. Да. Станом на зараз ми говоримо про запровадження старшої профільної школи з 27-го року, але фактично перехід і вибір академічного ліцею чи будь-якого іншого він визначається бажанням дитини.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми допускаємо таку можливість, що в 10-х класах наших академічних ліцеїв буде менше місць, ніж буде випуск в 9-х класах?

КУЗЬМИЧОВА Н.Ю. Ні. Це неможливо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не допускаєте. Окей. Добре. Да, Сергій Валерійович.

КОЛЕБОШИН С.В. Просто для тих, хто нас слухає, а такі є, це все моделі, які бажані. Не хотілося б, щоб в 27-му ми повторювали моделі, які були в 23-му, 24-му, в 25-му, коли ми просто скасовували ДПА. Але треба мати на увазі, що це теж можливо. Тому от маємо те, що маємо. Це моделі, скажемо так, не воєнного часу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергій Валерійович. Шановні колеги, чи ще хтось хоче додати по цьому питанню? Тоді давайте я спробую підсумувати.

Якщо говоримо ми про ДПА, що таке ДПА? Це Державна підсумкова атестація. Я нагадаю, що державна підсумкова атестація була в школі у кожного: після початкової школи, в моєму випадку це 3 класи перші в свій час були, після 9-го і після 11-го. Вони завжди проводилися силами самої школи і силами самих вчителів. І через це проходив кожен, кожен із нас, аж до 2020 року, ковідного року, коли ми вперше відмінили державну підсумкову атестацію, а саме через

епідеміологічну ситуацію, а потім під час вже повномасштабного вторгнення через безпекові ситуації. Тому я розумію, що за п'ять років, напевно, всі забули, що таке державна підсумкова атестація, але вона повинна бути. Будь-яка освітня система світу має моніторингові освітні дослідження у вигляді ДПА чи не у вигляді ДПА – це не принципово, але, щоб вирозуміли, я зараз не впевнений, що у нас, точніше впевнений, що у нас немає зараз релевантних даних, верифікованих по зрізу всіх учнів, яким чином і з яким успіхом вони досягають результатів навчання згідно державного стандарту після 4-го, 9-го і після, до речі, 11-го випускного класу. Тому що зовнішнє незалежне оцінювання і національний мультипредметний тест складають тільки ті, хто вступають в заклади вищої освіти, тобто частину дітей ми навіть побачити не можемо. Хоча ми так само і не можемо сказати, що ані ЗНО, ані НМТ не є повноцінним тестом оцінювання знань, це радше ранжування, скажімо так, я не знаю, доступу до омріяних університетів чи щось подібне. Тому це нам потрібно як державі дуже, і ці інструменти нам потрібно запроваджувати. Згідно Закону 2020 року "Про повну загальну середню освіту" має бути ДПА і в 4-му, і в 9-му і в 11-му або 12-му класах в залежності від року. І лише в 9-му і 11-12-му вона згідно закону може бути у формі ЗНО. Про ДПА 4-го класу такого речення в законі, наскільки я пам'ятаю, не було і зараз немає. Але добре, що ми розробляємо такі інструменти. Вони повинні бути, вони повинні бути впроваджені. Єдине, що всім спікерам, хто комунікує подібні речі, я би дуже просив бути дуже обережним з формулюваннями. Тому що так, як у нас, здається, в понеділок рознеслося по всіх засобах масової інформації або по телеграм-каналах, що після 4-го класу буде ДПА у формі ЗНО, налякало навіть нас, якщо чесно, тим більше воно налякало людей. Тому що очевидно, що це не буде форма ЗНО, а буде якась інша форма. У Сергія Валерійовича є різні думки з цього приводу. Тому може бути інша форма якась. Але треба бути дуже обережним в комунікації. Треба розуміти, що таке взагалі і для чого, з якою метою, який функціонал підсумкової атестації за 4-й, 9-й і 11-й класи. Якщо в 11-му класі це є якимось, я не знаю, елементом доступу до якісної вищої освіти і там цільовим вибором свого профілю, то в 9-му класі функціонал трішки інший і він має більш профорієнтаційний функціонал, ніж

якийсь інструмент відсіву, а в 4 класі він взагалі ні на що не впливає, він просто дає нам дані як державі, дані про освітню систему, яким чином в середньому по країні ми досягаємо результатів навчання, які заплановані державним стандартом. Це те, що стосується державної підсумкової атестації. Мені насправді дуже тяжко, що у 2027 році ми не зможемо запустити це повноцінно, ну вже буде, як буде. Будемо дивитися на безпекову ситуацію, на технологічну ситуацію, можливо, у нас станеться якийсь прорив протягом найближчого року, і ми щось зможемо.

Що стосується один день чи два дні національного мультипредметного тесту. Є ризики і дуже великі у дводенному форматі. Після того, як я отримав відповідь на питання, яке мене турбувало, чи можемо ми це робити для всіх два дні поспіль, я зрозумів, що це ризики занадто великі. І отримали ми відповідь, що це неможливо. А якщо ми говоримо про те, що буде якийсь часовий лаг між першим і другим днем тестування, то він скоріше за все, майже напевно не зможе бути рівномірним для всіх. І тоді ми, – вже не говорячи про те, що в різних країнах за кордоном, у прифронтових регіонах, безпечних регіонах у залежності від того, де розташований центр, у залежності від того, в яку зміну він буде працювати, будуть зовсім різні умови логістики для всіх, – то нам доведеться обирати між двома речами. Між рівністю, яку забезпечує однокішньий тест, хоч це і має певні, скажімо, робить його важчим для тих, хто здає; і бажанням задовольнити тих, кому, мені здається, напевно, легше, ніж іншим. Да, або тим, хто знаходиться за кордоном і в прифронтових регіонах, вочевидь, важко і важче ніж тим, хто знаходиться у відносно безпечніших тилкових регіонах.

Коли ми говоримо про те, що ми можемо задовольнити бажання частини суспільства, нехай і великої, але при цьому ми втрачаємо рівність, в умовах, то напевно, нам треба двічі подумати. Я би рекомендував зараз, якщо комітет не буде заперечувати, не приймати рішення з цього питання, а попросити наш секретаріат, Міністерство освіти і науки, Український центр оцінювання якості освіти зробити спільну матрицю ризиків по одному дню і двох днях, все ж таки максимально обґрунтовану, яка враховує всі можливі ризики. І це рішення, напевно, нам треба буде приймати разом з іншими колегами на трішки вищому

рівні принаймні як мінімум, з міністром, бажано з віцепрем'єром. Нам треба всім поговорити на цю тему, зважити всі ризики, зрозуміти, що для нас цінніше, і після цього тоді приймати рішення.

Шановні колеги, ви не заперечуєте проти такого рішення, шановні колеги народні депутати?

ГРИЩУК Р.П. Я думаю, що ми маємо просто не затягувати з цим. Тому що, пам'ятаєте, одна з умов, що ми якомога раніше маємо дати рішення. Якщо це рішення буде все-таки в один день, ми маємо зараз це прокомунікувати. Якщо ми все-таки лишимо два дні, то маємо зараз прокомунікувати з ризиками, про які ми вже проговорили. І ці ризики мають бути озвучені нами, а не чекати, коли про це будуть говорити.

Тому мій посил: да, нам треба матрицю плюсів-мінусів, і друге, це якомога швидше все одно це зробити, щоб ми не затягнули з цим рішенням.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Погоджуюсь, Роман Павлович. Але в будь-якому разі фінальне рішення буде після того, як ми приймемо спеціальний закон Верховною Радою, який ми кожного року приймаємо, бо до нього можуть бути правки, які змінять нам і формат тестування, і будь-що можуть змінити. Тому це буде фінальна точка, коли ми приймемо рішення. Але, да, погоджуюсь з вами, що давайте зробимо це максимально оперативно.

Наталія Романівна.

ПППА Н.Р. Я теж хочу підтримати те, що насправді давайте зважимо, бо від того багато що залежить, і так само, бажано чим швидше, але продуктивно, і все-таки, щоб ми вийшли також на голосування закону, як і минулого року і позаминулого, коли ми вже, в принципі, розуміли як би всю процедуру по кількості днів, предметів і так далі. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Наталія Романівна.

Шановні народні депутати, є ще бажані додати? Якщо немає, то попрошу всіх народних депутатів включити камери, ми тоді перейдемо до прийняття рішення.

Так як рішення у нас було достатньо простим, то ставлю на голосування проект рішення комітету в тому вигляді, в якому розіслано, з урахуванням того, що запропонував голова комітету.

Хто – за? Прошу проголосувати.

ЛИС О.Г. Лис – за.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

ПППА Н. Р. Піпа – за.

ГРИЩУК Р.П. Грищук – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто – утримався. Проти? Немає. Дякую, колеги.

Переходимо до наступного пункту питання денного. Пункт четвертий. Пропоную його об'єднати з пунктом п'ятим, тому що вони обидва про Закон 10218 просто з різних його частин. Буде два голосування, але пропоную його об'єднати в одне обговорення. Про внесення до порівняльної таблиці проекту Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про наукову і науково-технічну діяльність" щодо питань дослідницької інфраструктури та підтримки молодих вчених" (реєстраційний номер 10218) додаткових пропозицій народних депутатів України членів комітету. Доповідачем є Валерій Вікторович Колюх.

Валерій Вікторович, будь ласка.

КОЛЮХ В.В. Доброго дня, шановні колеги! Багатостраждальний закон. Не знаю навіть як вам його презентувати. Повторне друге читання. Три рази ми міняли рішення на засіданні комітету. І нарешті мудре рішення Сергія Віталійовича призвело до того, що він запропонував врахувати чотири правки комітетські, всі інші відхилити.

Чесно кажучи, я не знаю, як буде в залі засідань цей законопроект проходити і наскільки будуть ставити наші колеги правки на врахування/на підтвердження, але станом на сьогодні вам запропоновано єдине правильне і мудре рішення врахувати лише правки комітету, їх чотири, вони вам розіслані.

Тому я би хотів, щоб ми затвердили в остаточному рішенні порівняльну таблицю з тими правками і відправили цей законопроект на повторне друге читання для ухвалення в цілому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Валерій Вікторович.

Шановні колеги, чи є необхідність обговорювати цей пункт порядку денного? Якщо ні, то можемо переходити до прийняття рішення.

Ставлю на голосування проект рішення в тому вигляді, в якому він вам розісланий, і в тому вигляді, в якому його озвучив Валерій Вікторович.

Хто – за? Прошу проголосувати.

ГРИЩУК Р.П. Грищук – за.

ЛИС О.Г. Лис – за.

КОЛЮХ В.В. Колюх – за.

ПІПА Н.Р. Піпа – за.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто – утримався? Проти? Немає.

Дякую, колеги. Рішення прийнято одноголосно.

І одразу пункт п'ятий порядку денного. Про сам проект Закону України про внесення змін до Закону України "Про наукову і науково-технічну діяльність" щодо питань дослідницької інфраструктури та підтримки молодих вчених (реєстраційний номер 10218) (повторне друге читання). Ставлю на голосування проект рішення комітету затвердити таблицю до другого читання і рекомендувати Верховній Раді прийняти його в цілому з техніко-юридичними правками.

Хто – за? Прошу проголосувати.

ГРИЩУК Р.П. Грищук – за.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

ЛИС О.Г. Лис – за.

ППА Н.Р. Піпа – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги.

Хто – утримався? Проти? Немає.

Дякую. Рішення прийнято одноголосно.

Наступний пункт порядку денного, пункт шостий: про проект Закону України "Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Фінляндської Республіки про реалізацію Програми "Навчаємося разом 2" (реєстраційний номер 0344), поданий Кабінетом Міністрів. Доповідачем є представник уряду пані Надія, ви. Співдоповідачем є Роман Павлович Грищук.

КУЗЬМИЧОВА Н.Ю. Власне, тут коротка доповідь. Це про процедуру забезпечення виконання внутрішньої процедури, яка необхідна для набуття чинності цієї Угоди між Кабінетом Міністрів і Урядом Фінляндії. А суть програм, яка передбачає 20 мільйонів євро на підтримку впровадження старшої профільної школи, яка передбачатиме підвищення кваліфікації і підготовки педагогічних кадрів, і оснащення освітніх середовищ відповідно до стандартів і вимог старшої профільної школи, тому прохання підтримати.

Проект акта погоджено без зауважень із ключовими центральними органами виконавчої влади. Якщо є питання, готова відповісти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Надія.

Роман Павлович.

ГРИЩУК Р.П. Розглянули на підкомітеті це питання, одноголосна підтримка цієї ратифікації, це гроші на Нову українську школу, зокрема на впровадження старшої профільної школи.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Роман Павлович.

Шановні колеги, чи є необхідність оговорювати цей пункт порядку денного? Якщо ні, то ставлю на голосування проект рішення комітету.



Рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 1 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України проект Закону України реєстраційний номер 0344, поданий Кабінетом Міністрів України, за результатами його розгляду в першому читанні прийняти за основу. Направити цей висновок до Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу, визначеного головним з підготовки цього законопроекту.

Хто – за? Прошу проголосувати.

ЛИС О.Г. Лис – за.

ГРИЩУК Р.П. Грищук – за.

ПППА Н.Р. Піпа – за.

ВОРОНОВ В.А. Воронов, підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто – утримався? Проти? Немає.

Дякую, колеги. Рішення прийнято одноголосно.

Пункт сьомий порядку денного: про проект Постанови Верховної Ради України "Про звернення до Кабінету Міністрів України щодо вивчення питання створення Національного реєстру сільських музейних осередків для збереження локальної історії" (реєстраційний номер 13587). Доповідачем має бути Максим Валентинович Заремський. Чи є він з нами, автор постанови?

Якщо немає, то співдоповідачем є Валерій Вікторович Колюх.

КОЛЮХ В.В. А який законопроект? Перепрошую.

ЛИС О.Г. Перепрошую, я є доповідачем.

КОЛЕБОШИН С.В. Так-так, там не Валерій Вікторович, там Олена, Олена Георгіївна, Лис, так. Будь ласка. Але якщо Валерій Вікторович має бажання виступити, то, звісно, що ми надамо слово. Будь ласка, Олено Георгіївно.

ЛИС О.Г. Дякую. Вітаю всіх, колеги. І я коротко. На засіданні підкомітету з питань загальної середньої інклюзивної освіти та освіти на тимчасово окупованих

територіях 02.09.2025 року було розглянуто проект постанови та надані до нього експертні висновки, і прийнято рішення рекомендувати Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації під час опрацювання цього проекту постанови розглянути висловлені зауваження та пропозиції до нього та за результатами розгляду визначитися щодо зазначеного проекту постанови під час голосування на своєму засіданні. Так, як це є постанова, то ми не можемо вносити ніякі зміни. А ті рекомендації, які були надані, зауважень від Міністерства освіти немає і в нас теж, тому ми рекомендуємо визначитися основному комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Олена.

Шановні колеги, чи є необхідність? Сергій Валерійович каже, що Валерій Вікторович Колюх хотів щось додати. Але давайте...

КОЛЮХ В.В. Я підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Валерій Вікторович. Вже на наступному питанні це обговоримо.

Шановні колеги, є пропозиція підтримати рішення підкомітету, якщо ви не заперечуєте.

Ставлю на голосування проект рішення комітету в тому вигляді, в якому він вам розісланий. Хто – за? Прошу проголосувати.

КОЛЮХ В.В. Колюх – за.

ППА Н.Р. Піпа – за.

ЛИС О.Г. Лис – за.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є. Дякую.

Хто – утримався? Проти? Немає.

Дякую, колеги. Рішення прийнято одноголосно.

Наступний пункт порядку денного, пункт 8: про проект Закону України про надання на ринку та використання біоцидних продуктів (реєстраційний номер 13604). Доповідачем є представник уряду... А хто у нас представник уряду, хто буде представляти цей закон? Співдоповідачем в будь-якому разі є Валерій Вікторович Колюх. Цього разу точно. Валерій Вікторович, будь ласка.

КОЛЮХ В.В. Шановні колеги, коротко буквально. Дійсно, законопроект про надання на ринку та використання біоцидних продуктів (реєстраційний номер 13604), поданий Кабінетом Міністрів України, передбачає гармонізацію європейських правил надання на ринку та використання біоцидних продуктів і оброблення виробів, одночасно забезпечуючи високий рівень захисту здоров'я людей, тварин та навколишнього середовища.

Головним визначено Комітет з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування.

Стосовно предмету відання нашого Комітету з питань освіти, науки, мова йде про те, що при врегулюванні відносин, пов'язаних з наданням на ринок та обігом біоцидних продуктів, органи державної влади та органи місцевого самоврядування повинні проводити наукову та науково-технічну експертизу. Тобто все ж таки без науки, як бачимо, ми не можемо запровадити навіть біоцидну обробку продуктів харчування. І це, зокрема, пов'язане зі здоров'ям нашого населення і навіть тварин. Тому за результатами розгляду законопроекту на засіданні профільного підкомітету з питань науки та інновацій ми рекомендували комітету прийняти за результатами розгляду в першому читанні за основу, а також направити профільному Комітету з питань здоров'я нації висновки Національної академії наук, Національної академії аграрних наук, а також надали свої висновки в науковий комітет Національної ради України з питань розвитку науки та технологій з тим, щоб вони при доопрацюванні законопроекту до другого читання врахували ці пропозиції та зауваження.

Отже, за основу за результатами розгляду в першому читанні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Валерій Вікторович. Хотілось би, звичайно, почути думка академії правових наук, але наступного разу.

Добре. Шановні колеги, чи є необхідність обговорювати цей проект закону?

Якщо ні, то ставлю на голосування проект рішення комітету по законопроекту реєстраційний номер 13604 в тому вигляді, в якому вам всім розісланий. Хто – за? Прошу проголосувати.

ГРИЩУК Р.П. Грищук, підтримую.

ЛИС О.Г. Лис – за.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – підтримую.

ППА Н.Р. Піпа – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Всі – за. Дякую.

Хто – утримався? Проти? Немає. Дякую, колеги.

Переходимо до наступного пункту порядку денного. Пункт 9: про проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо створення передумов для підвищення розміру прожиткового мінімуму (реєстраційний номер 13466), поданий народним депутатом України Русланом Олексійовичем Стефанчуком та іншими народними депутатами України. Доповідачем мав би бути Руслан Олексійович, зараз у нього міжнародні зустрічі, тому співдоповідачем є Валерій Вікторович Колюх.

Валерій Вікторович, будь ласка.

КОЛЮХ В.В. Шановні колеги, законопроект про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо створення передумов для підвищення розміру прожиткового мінімуму (реєстраційний номер 13466) стосується в тому числі освітян. Тому цей законопроект охоплює в тому числі пряме відання нашого комітету. За результатами розгляду на підкомітеті ми прийняли рішення, рекомендували комітету прийняти його за основу. Єдине, що там треба при доопрацюванні законопроекту врахувати зауваження, зокрема Міністерства освіти і науки. Вони пропонують виключити в "Прикінцевих, перехідних положеннях" цього Закону "Про освіту", виключити положення, яке передбачало виконання відповідних зобов'язань у минулому, а саме – до 2023 року, що є

апріорі недоцільним. Я думаю, що доопрацюванням цього законопроекту до другого читання буде можливість це виправити. Отже, за основу пропонується.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Валерій Вікторович.

Шановні колеги, чи є необхідність обговорення цього законопроекту? Якщо ні, то ставлю на голосування проект рішення комітету. Перше: рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 1 частини першої статті 114 Закону України "Про Регламент Верховної Ради України" проект Закону України, реєстраційний номер 13466, поданий народним депутатом України Стефанчуком та іншими народними депутатами України, за результатами його розгляду в першому читанні прийняти за основу. Рекомендувати Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів, визначеному головним з опрацювання цього законопроекту, доопрацювати його до другого читання з урахуванням зауважень та пропозицій, зазначених у цьому висновку. Відправити цей висновок, експертні висновки Міністерству освіти і науки України та Національній академії наук України до Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів, визначеному головним з підготовки цього законопроекту. Хто за, прошу проголосувати.

ЛИС О.Г. Лис – за.

КОЛЮХ В.В. Колюх – за.

ППА Н.Р. Піпа – за.

ГРИЩУК Р.П. Грищук – за.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ольга Володимирівна теж.

Хто – утримався? Проти? Немає.

Дякую, колеги. Рішення прийнято одногolosно.

Переходимо до наступного пункту порядку денного. Пункт 10: про проект Закону України про внесення змін до Закону України "Про фізичну культуру і

спорт" (реєстраційний номер 13611). Доповідачем має бути представник уряду, а співдоповідачем Валерій Вікторович Колюх. Валерій Вікторович.

КОЛЮХ В.В. Шановні колеги, головним щодо цього законопроекту визначено Комітет Верховної Ради України з питань молоді і спорту. Більше того, я вам скажу, що він на своєму засіданні в серпні місяці прийняв рішення вже по цьому законопроекту. І в цьому рішенні вказано, що вони рекомендують Верховній Раді України прийняти його за основу та в цілому. Проте вивчивши всі висновки, надані заінтересованими сторонами до цього законопроекту, на підкомітеті з питань науки та інновацій ми дійшли висновку, що ми не можемо підтримати рішення профільного комітету стосовно прийняття цього законопроекту не лише за основу, а і в цілому. Тому що при доопрацюванні цього законопроекту потребують... потрібно буде доопрацьовувати термінологічні всілякі визначення, які відповідають вже чинним законам.

Тому ми рекомендуємо комітету прийняти рішення прийняти цей законопроект лише за основу. Взагалі на підкомітеті розглядалося питання, щоб ми направили висновок профільному Комітету з питань фізичної культури, щоб вони переглянули своє рішення. Але, чесно кажучи, я не знаю, чи ми можемо їм це вказувати. Тому ми рекомендуємо лише за основу. А не так, як профільний комітет – в цілому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Валерій Вікторович, на жаль, вказувати іншому комітету ми не можемо, але, звичайно, можемо визначитися в залі і висловити свою позицію по голосуванню в цілому.

Але насправді є пропозиція, шановні колеги, якщо немає необхідності обговорювати цей пункт порядку денного, підтримати рішення профільного підкомітету і проголосувати в тому вигляді, в якому вам запропонований висновок.

Отже, шановні колеги, ставлю на голосування проєкт рішення комітету в тому вигляді, в якому він всім розісланий. Хто – за? Прошу голосувати.

ГРИЩУК Р.П. Гришук – підтримую.

ЛИС О.Г. Лис – за.

ППА Н.Р. Піпа – за.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги.

Хто – утримався? Проти? Немає. Рішення прийнято одноголосно.

І наступний пункт порядку денного, майже останній: про внесення зміни до рішення комітету про створення підкомітетів у складі Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій дев'ятого скликання.

Шановні колеги, у зв'язку з прийняттям і підписанням Президентом України нового Закону України "Про професійну освіту", є пропозиція змінити назву підкомітету, який раніше називався "Підкомітет з питань професійно-технічної та фахової передвищої освіти" на "Підкомітет з питань професійної та фахової передвищої освіти". Чи є заперечення, застереження, додаткові пропозиції? Якщо немає, шановні колеги, то ставлю це рішення на голосування.

Хто – за? Прошу проголосувати.

ЛИС О.Г. Лис – за.

ГРИЦУК Р.П. Грищук, підтримую.

ППА Н.Р. Піпа – за.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги.

Хто – утримався? Проти? Немає. Шановні колеги, рішення прийнято одноголосно.

І останній пункт порядку денного: "Різне". Чи є у нас "Різне" сьогодні?

*(Шум у залі)* Викинуть. Роман Павлович приймається пропозиція.

ГРИЦУК Р.П. Шановні колеги, в мене не до законопроекту було, але до освіти точно.

КОЛЮХ В.В. Одна пропозиція швидше за все до секретаріату. Ви знаєте про те, що ми недавно прийняли новий нормативний акт з приводу нагород Верховної Ради України, у нас там назви премій, стипендій змінилися. Я думаю, що вже потрібно буде розглядати в найближчому часі зміни до положення про нагороди і про премії і, мабуть, що їх треба буде розробити в нашому секретаріаті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вже розробляється. Валерій Вікторович, на випередження працює секретаріат, вже розробляє всі зміни до положень, до премій, я боюся, що нам деякі речі доведеться переголосовувати навіть. Да? Да. Так, що отак, все працює. Дякую.

Колеги, чи є ще в когось "Різне"?

Якщо ні, я вам щиро дякую за приділений час, за ефективну роботу. Бажаю вам всім тихого і спокійного продовження дня. До наступних зустрічей.

На цьому засідання Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій вважається закритим. До побачення. Хай щастить.